

คู่มือการจัดกิจกรรม ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

นางจิรา ชูช่วย

ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา นครศรีธรรมราช
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการจัดกิจกรรมค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นคู่มือในการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาด้านการนิเทศ ให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนการปลูกฝังค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วยด้วย ๑. บทนำ ๒. แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาและการวัดและประเมินผลผู้เรียนและ ๓. รูปแบบการพัฒนาผู้เรียน

ผู้จัดหวังว่า คู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาค่านิยมหลัก ๑๒ ประการให้มีประสิทธิภาพต่อไป

จิรา ชูช่วย

ศึกษานิเทศก์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทนำ	๔
แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาและการวัดประเมินผลผู้เรียน.....	๘
รูปแบบการพัฒนาผู้เรียน.....	๑๙
บรรณานุกรม.....	๕๒

การจัดกิจกรรมค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

๑ บทนำ

ความเป็นมา

ค่านิยมของบุคคลหรือสังคมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล และเป็นสิ่งที่บุคคลใช้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เป็นสิ่งที่บุคคลได้พิจารณาเลือกสรรมาแล้วอย่างรอบคอบว่าเป็นสิ่งมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับของบุคคลและสังคม มีส่วนในการสร้างความคิด ความเชื่อ และเป็นหลักการพื้นฐานในการเลือกและตัดสินใจ ตามนโยบายของรัฐบาลต้องการสร้างสรรคประเทศไทยให้เข้มแข็ง โดยต้องสร้างคนในชาติให้มีค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ ได้แก่ ๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ๒) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน ๓) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ ๔) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม ๕) รักษาวัฒนธรรม ประเพณีไทย ๖) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ ๗) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย ๘) มีระเบียบ วินัย เคารพ กฎหมาย ผู้น้อยรู้จัก การเคารพผู้ใหญ่ ๙) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ ๑๐) รู้จักตรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑๑) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ ๑๒) คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง ซึ่งค่านิยมดังกล่าวสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ความหมายของค่านิยม

“ค่า” หมายถึง คุณประโยชน์ในตัวของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

“นิยม” หมายถึง การกำหนด การชมชอบ การยอมรับนับถือ ชื่นชมยินดี

ซึ่งรวมกันแล้ว “ค่านิยม” จึงหมายถึง การกำหนดคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒) ๒

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สามารถกำหนดความหมายให้เหมาะสมกับวงการศึกษได้ว่า “ค่านิยม” หมายถึง แนวความคิด ความประพฤติหรือสภาพการกระทำใด ๆ ที่บุคคลหรือสังคมนิยมชมชอบหรือเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าควรแก่การประพฤติปฏิบัติ จึงยอมรับยึดถือมาเป็นแนวประพฤติปฏิบัติกันอย่างสม่ำเสมอ หรืออย่างน้อยก็ชั่วระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของตนหรือของสังคม

ลักษณะสำคัญของค่านิยม

แนวคิดหรือการกระทำที่จัดเป็นค่านิยมนั้น แรธส์ ฮาร์มิน และไซมอน (Raths, Harmin and Simon, ๑๙๖๖) ได้กำหนดลักษณะสำคัญ ดังนี้

๑. **การเลือกอย่างเสรี** หมายความว่า สิ่งที่จะเป็นค่านิยมได้นั้นผู้ปฏิบัติจะต้องเลือกอย่างเสรี หากมีการบังคับให้ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สิ่งนั้นมีใช่เป็นค่านิยม

๒. **การเลือกอย่างหลายๆ ตัวเลือก** หมายความว่า การกระทำใดๆ ก็ตาม ผู้กระทำให้มีโอกาสที่จะเลือกทำหลายสิ่งหลายอย่าง แต่จะเลือกกระทำเพียงสิ่งใดสิ่งหนึ่งในหลายๆ ตัวเลือกนั้น

๓. **การเลือกหลังจากได้พิจารณาผลของแต่ละตัวเลือก** หมายความว่า บุคคลใดก็ตามเมื่อต้องการกระทำสิ่งใดจะต้องใช้สติปัญญาใคร่ครวญในผลของการกระทำสิ่งนั้นอย่างดีแล้ว จึงตัดสินใจกระทำสิ่งนั้น

๔. **การให้คุณค่ายกย่องเทิดทูน** หมายความว่า เมื่อบุคคลใดได้ตัดสินใจเลือกกระทำสิ่งใดแล้วก็จะมีความภาคภูมิใจในสิ่งที่ตนกระทำ แม้บางครั้งอาจจะไม่สบายใจก็ตาม

๕. การยืนยันในค่านิยมที่ได้เลือกแล้วอย่างมั่นคง หมายความว่า เมื่อบุคคลใดโดยอมรับในค่านิยมใดก็จะยืนยันถึงคุณค่าของสิ่งที่ตนได้เลือกนั้นอย่างมั่นคง

๖. การกระทำตามค่านิยมที่ได้เลือก หมายความว่า เมื่อบุคคลใดได้ยืนยันถึงคุณค่าของสิ่งที่ตนได้เลือกที่จะกระทำแล้วก็จะปฏิบัติตามสิ่งนั้น

๗. การกระทำซ้ำๆ หมายความว่า เมื่อบุคคลใดยอมรับและเลือกกระทำสิ่งใดแล้วจะต้องกระทำสิ่งนั้นอยู่เป็นประจำจนเกิดเป็นนิสัย และถือเป็นแบบฉบับในการดำรงชีวิตในช่วงระยะเวลาอันยาวนานหรือช่วงระยะเวลาหนึ่ง

การพัฒนาค่านิยม

จากลักษณะสำคัญของค่านิยม สรุปเป็นแนวทางการพัฒนาค่านิยม ได้ดังนี้

๑. การเลือก (choosing)

- ๑.๑ เลือกอย่างอิสระ
- ๑.๒ เลือกจากทางเลือกต่างๆ
- ๑.๓ เลือกโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้น

๒. เห็นคุณค่า (prizing)

- ๒.๑ ชื่นชม ยินดี
- ๒.๒ ยึดมั่นอย่างเปิดเผย

๓. ปฏิบัติ (acting on)

- ๓.๑ ทำตามที่ได้เลือกและเห็นคุณค่า
- ๓.๒ ทำซ้ำๆ จนเป็นคุณลักษณะประจำตัว

การสร้างกิจกรรมพัฒนาค่านิยม

กิจกรรมจะทำให้การพัฒนาค่านิยมเกิดผล ควร มีลักษณะดังนี้

๑. เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสามารถและความสนใจของนักเรียน
๒. ง่ายต่อการจัดกิจกรรม
๓. สามารถจุดชนวนความคิดให้บังเกิดขึ้นโดยเน้นที่ความรู้สึกอย่างเหมาะสม เช่น ทำให้มีการอภิปราย เขียนคำวิพากษ์ วิจาร์ณ ซึ่งเน้นที่ความรู้สึกด้วยอย่างเหมาะสม
๔. ควรดำเนินการโดยครูผู้มีความทักษะในการตั้งคำถาม เพื่อให้ นักเรียนบังเกิดความเข้าใจ ชัดเจนให้ได้

คณะรักษาความสงบแห่งชาติมีนโยบายต้องการสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง โดยการสร้างคนในชาติให้มีค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ ได้แก่

๑. มีความรักชาติ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
๒. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
๓. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
๕. รักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม
๖. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน
๗. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข ที่ถูกต้อง
๘. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

- ๙. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ๑๐. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี
- ๑๑. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจใฝ่ต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาป ตามหลักของศาสนา
- ๑๒. คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติ มากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

การดำเนินการพัฒนาค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

กระทรวงศึกษาธิการ โดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงให้มีการพัฒนาและปลูกฝังผู้เรียนให้มียุคค่านิยมหลัก ๑๒ ประการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกชัดเจนและเป็นรูปธรรม สถานศึกษาควรปฏิบัติเป็นขั้นตอนต่อไปนี้

แผนภูมิที่ ๑ แสดงขั้นตอนการพัฒนาค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

ขั้นตอนที่ ๑ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในรูปของคณะกรรมการพัฒนาค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ของสถานศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรทุกฝ่ายให้มีส่วนร่วมในการพัฒนา

ขั้นตอนที่ ๒ วิเคราะห์การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ของสถานศึกษาที่ดำเนินการอยู่บ้างแล้ว ดังนี้

๒.๑ ถ้าสถานศึกษาได้วิเคราะห์แล้วว่าการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องตามค่านิยมหลัก ๑๒ ประการแล้ว และประเมินว่าดำเนินการได้ดี ก็สามารถดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

๒.๒ ถ้าวิเคราะห์แล้ว พบว่า จะดำเนินการไม่ครบตามค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ก็ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มเติม ให้ครบ

๒.๓ ถ้าวิเคราะห์แล้ว พบว่า ยังไม่ได้จัด ยังไม่มี ไม่ครอบคลุม ก็ควรจัดให้มี หรือ เติมเต็มจนครบ

ขั้นตอนที่ ๓ ศึกษา วิเคราะห์ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ จากนิยาม ตัวชี้วัด พฤติกรรมที่แสดงออก เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา การวัดประเมิน ตามบริบทของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๔ ศึกษาแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียนว่าจะดำเนินการพัฒนาค่านิยมหลัก ๑๒ ประการดังต่อไปนี้ คือ

๔.๑. การบูรณาการค่านิยมหลัก ๑๒ ประการในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้/รายวิชา

๔.๒. การสอดแทรกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๔.๓. การจัดโครงการเพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

๔.๔. การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา

๔.๕. อื่น ๆ

ขั้นตอนที่ ๕ สร้างหรือเลือกเครื่องมือที่เหมาะสม/สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่เลือกดำเนินการตามขั้นตอนที่ ๔ ๗

ขั้นตอนที่ ๖ ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางที่กำหนดไว้และประเมินเป็นระยะ ๆ ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ให้ปรับปรุงพัฒนา และประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ขั้นตอนที่ ๗ ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศ ติดตาม กำกับ การพัฒนา การวัดและประเมินค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ โดยจัดทำแผนการนิเทศเป็นระยะๆ เพื่อติดตามวิธีการพัฒนาของครูและผลของการพัฒนาค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

ขั้นตอนที่ ๘ รายงานผลการพัฒนาต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดการรายงานเป็นระยะ ๆ ตามความเหมาะสม

บทบาทหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

บทบาทของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ เด็กและเยาวชนจะมีค่านิยมที่ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับผู้ปกครองเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น ผู้ปกครองควรมีบทบาท ดังนี้

๑. ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี

๒. ส่งเสริมให้เด็กมีการเข้าร่วมกิจกรรมที่เสริมสร้างค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

๓. ส่งเสริมให้มีการใช้เวลาว่างระหว่างครอบครัว ให้มีความใกล้ชิด มีความอบอุ่น

๔. เอาใจใส่ดูแลพฤติกรรมของบุตรหลาน

บทบาทของครูผู้สอน

ครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ดังนั้น ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างค่านิยมหลัก ๑๒ ประการอย่างหลากหลาย และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ โดยมีบทบาท ดังนี้

๑. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยสอดแทรกค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้หรือหน่วยการเรียนรู้ในวิชาที่รับผิดชอบ
๒. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
๓. จัดอบรมนักเรียนหน้าเสาธง หรือกิจวัตรประจำวันของนักเรียน

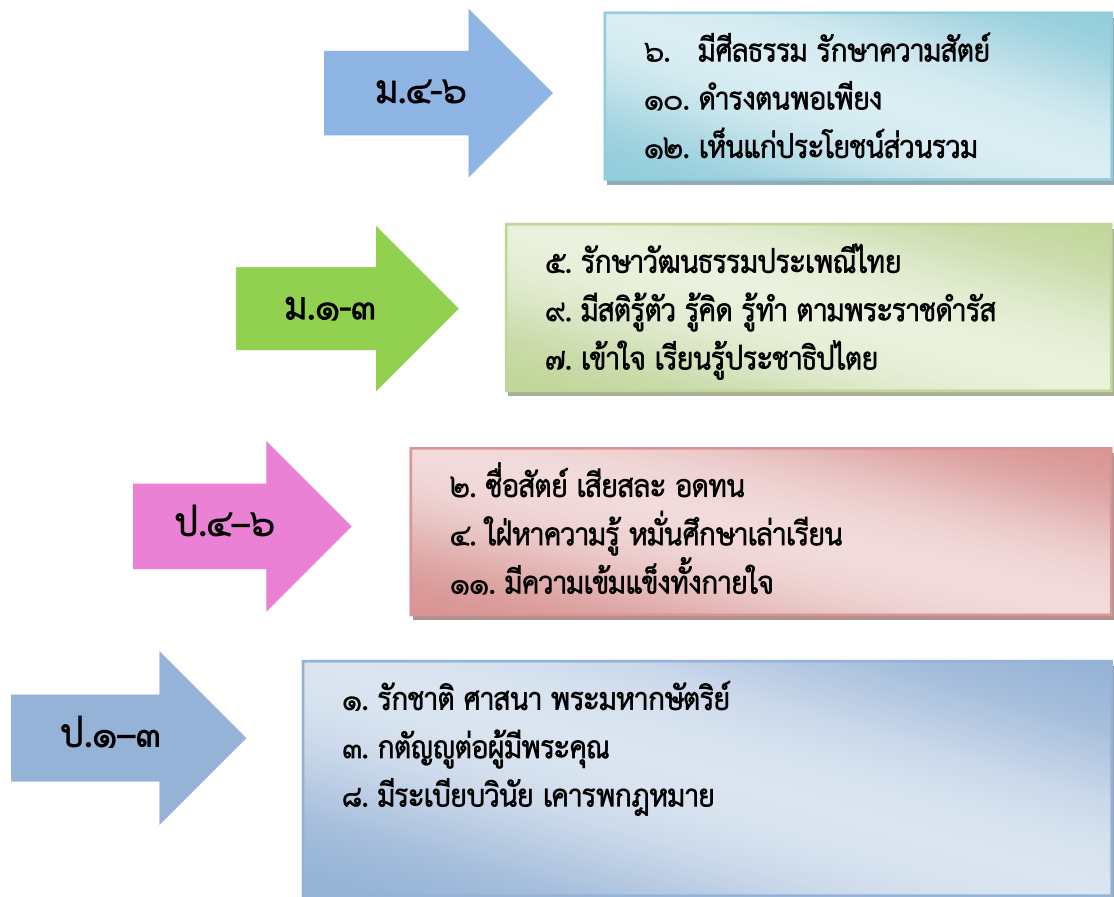
๒ แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาและการวัดประเมินผลผู้เรียน

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เสริมสร้างค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ มีหลักการการจัดกิจกรรมการพัฒนา ดังนี้

๑. การสอนเป็นการพัฒนาค่านิยมไม่สามารถบอก สั่ง ให้ทำได้ ผู้เรียนต้องเห็นคุณค่าของค่านิยมนั้น และตัดสินใจเลือกค่านิยมด้วยตนเอง
 ๒. การดำเนินการพัฒนา ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ระยะเวลาต้องยาวนานเพียงพอ และปฏิบัติจนเป็นนิสัย
 ๓. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม หรือกิจวัตรประจำวันที่ส่งเสริมค่านิยม ทำให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของตนเอง และยอมรับที่จะปฏิบัติ
 ๔. การใช้บุคคลตัวอย่างที่แสดงพฤติกรรมสะท้อนค่านิยม โดยผู้เรียนเป็นผู้กำหนดเอง ทำให้ผู้เรียนได้แบบอย่างในการปฏิบัติตน
 ๕. การใช้กิจกรรมที่หลากหลายเพื่อทำให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกกับกิจกรรม ส่งผลให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ซึ่งอาจดำเนินการพัฒนาด้วยรูปแบบต่าง ๆ เช่น
 - ปลูกการฝังค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน
 - การจัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - การบูรณาการค่านิยมหลัก ๑๒ ประการเข้ากับการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
 - การจัดโครงการเพื่อพัฒนาค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ
 - ฯลฯ
- ดังนั้น เพื่อให้การนำค่านิยมหลัก ๑๒ ประการสู่ห้องเรียนอย่างเป็นรูปธรรม และมีการพัฒนาผู้เรียนอย่างยั่งยืน ให้เกิดความต่อเนื่อง ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างชัดเจน จึงได้กำหนดนิยาม จุดเน้น และวิธีการเรียนรู้ค่านิยมให้เหมาะสมกับวัย ดังนี้

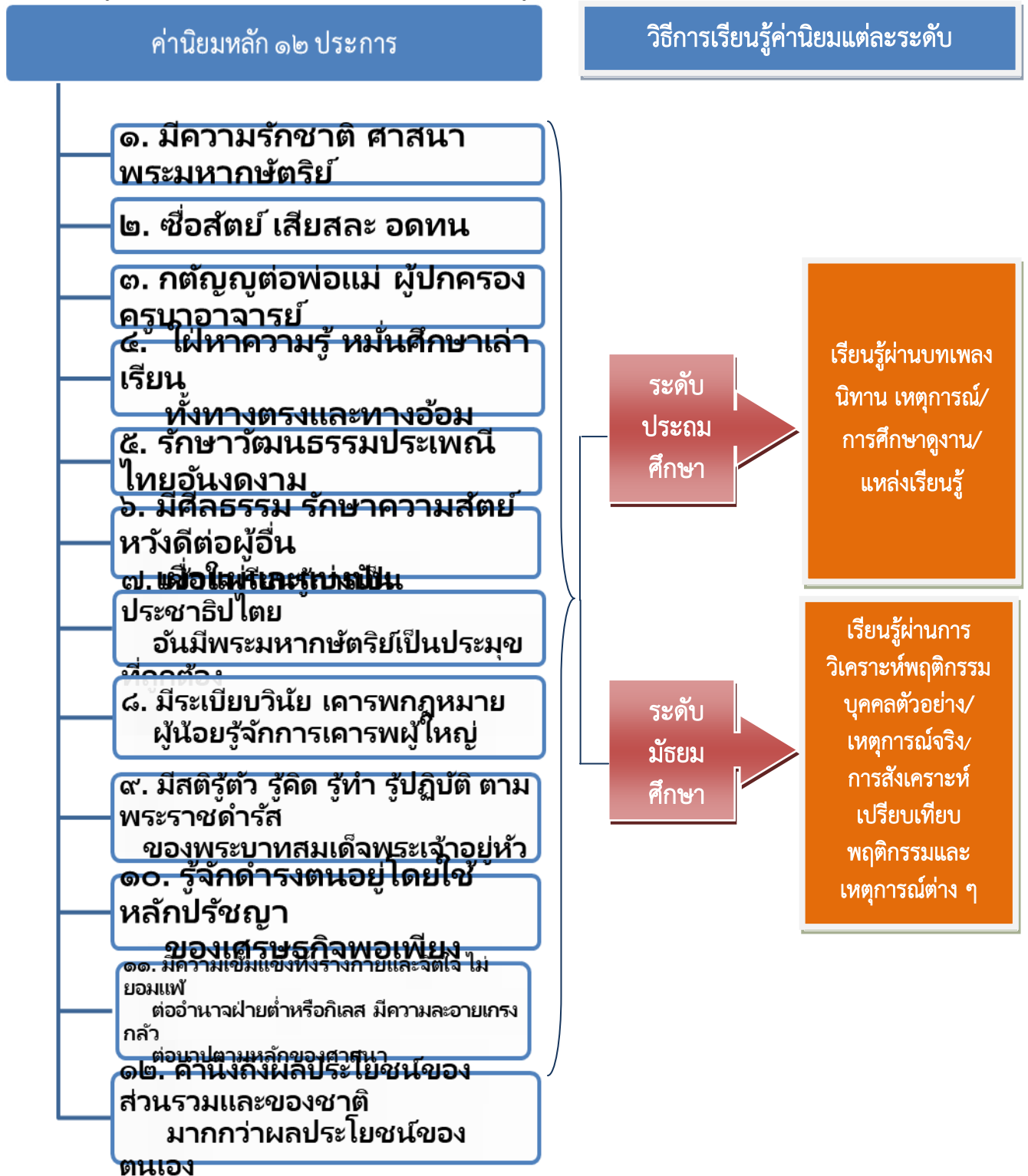
ค่านิยม	นิยาม
๑. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	ความภาคภูมิใจความเป็นไทยและสำนึกในคุณของแผ่นดิน เข้าใจและเลื่อมใสหลักศาสนาที่ตนนับถือ และซาบซึ้งในพระมหากษัตริย์คุณของสถาบันพระมหากษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม	ความประพฤติตรงตามจริงทั้งกาย วาจา ใจ ให้การช่วยเหลือผู้อื่น และสัจจ ยอมรับสภาพความยากลำบาก มีหลักการเพื่อเป็นแนวปฏิบัติ
๓. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	การรู้จักบุญคุณ ปฏิบัติตามคำสั่งสอน แสดงความรัก ความเคารพ ความเอาใจใส่ รักษาชื่อเสียงและตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครองและครูอาจารย์
๔. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม	ความตั้งใจ เพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน โดยแสวงหาความรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน
๕. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม	การเห็นคุณค่า และความสำคัญ มีความภาคภูมิใจ อนุรักษ์ สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันดีงาม
๖. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ ห่วงดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน	การปฏิบัติตนตามข้อปฏิบัติที่ดีงามรักษาคำพูด คิดดี มีความจริงใจ รู้จักการให้ และแบ่งปันผู้อื่น
๗. เข้าใจ เรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง	การแสดงถึงการมีความรู้ ความเข้าใจ ปฏิบัติตนตามหน้าที่และสิทธิของตนเอง เคารพสิทธิของผู้อื่น ภายใต้การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๘. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่	การปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย มีความเคารพต่อผู้ใหญ่
๙. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	การน้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตให้มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ
๑๐. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี	การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความพอประมาณ มีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๑๑. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา	การปฏิบัติตนให้มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง และมีจิตใจที่เข้มแข็ง ยึดมั่นหลักศาสนา โดยมีความละอาย เกรงกลัวต่อบาป
๑๒. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง	การปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม

กำหนดจุดเน้นค่านิยมหลัก ๑๒ ประการแต่ละระดับชั้น ดังนี้

แผนภูมิที่ ๒ แสดงจุดเน้นค่านิยมแต่ละช่วงวัย

วิธีการเรียนรู้ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการในแต่ละระดับ ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ ๓ วิธีการเรียนรู้ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

แนวทางการวัดผลประเมินผล

การวัดผลประเมินผลค่านิยมเป็นการวัดผลประเมินผลด้านความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมแสดงออก โดยวิธีการและเครื่องมืออย่างหลากหลาย เหมาะสม ให้สอดคล้องกับค่านิยม ตัวชี้วัด และพฤติกรรมที่แสดงออก (ตารางที่๑)

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. แบบประเมินตนเอง
2. แบบประเมินโดยผู้อื่น

วิธีการที่นิยมใช้

1. การตอบคำถาม
2. การรายงานตนเอง (Self repost)
3. การสังเกตพฤติกรรม (Observation)
4. การสังเกตร่องรอยของพฤติกรรม (Obtrusive)
5. การสัมภาษณ์ (Interview)

เครื่องมือ

1. แบบสอบถาม
2. แบบสังเกตพฤติกรรม
3. แบบสัมภาษณ์
4. แบบประเมินตนเอง
5. แบบตรวจสอบรายงาน

ตารางที่ ๑ นิยาม ตัวชี้วัด และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้เรียนตามค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

ค่านิยม	นิยาม	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงออก
๑.มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	ความภาคภูมิใจ ความเป็นไทยและสำนึกในคุณของแผ่นดิน หลักศาสนาที่ตนนับถือ และซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของส.ถ.บ.น.พระมหากษัตริย์	๑.๑ สำนึกและภูมิใจในความเป็นไทย	๑.๑.๑ ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ และอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง ๑.๑.๒ บอก อธิบายความหมายของสัญลักษณ์ของชาติ ๑.๑.๓ เข้าร่วมกิจกรรมที่แสดงออกถึงความรักชาติ ๑.๑.๔ แสดงความสามัคคี ประองตอง ในการอยู่ร่วมกันของคนในชาติ ๑.๑.๕ บอก อธิบาย แสดงศิลปะ ดนตรี กีฬาไทย ๑.๑.๖ เข้าร่วมกิจกรรมศิลปะ ดนตรี กีฬาไทย ๑.๑.๗ บอก อธิบายความเป็นมา และสะท้อนความรู้เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมไทย ๑.๑.๘ แต่งกายตามวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น ๑.๑.๙ ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างถูกต้อง ๑.๑.๑๐ อธิบาย สะท้อนความรู้สึกเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติไทย และบรรพบุรุษของไทย ฯลฯ
		๑.๓ ซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของส.ถ.บ.น.พระมหากษัตริย์	๑.๓.๑ แสดงความเคารพเมื่อได้ยินเสียงเพลงสรรเสริญพระบารมี ๑.๓.๒ อธิบายความหมายของเพลง และร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีได้อย่างถูกต้อง ๑.๓.๓ เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ๑.๓.๔ บอก อธิบาย สะท้อนความรู้สึก ต่อพระราชกรณียกิจ ๑.๓.๕ เข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ๑.๓.๖ น้อมนำหลักการ แนวคิดตามพระราชดำรัสมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ๑.๓.๗ น้อมนำหลักการ แนวคิดตามพระราชดำรัสพระราชกรณียกิจไปปฏิบัติในครอบครัว ในชุมชน ฯลฯ

ค่านิยม	นิยาม	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงออก
๒. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มี อุดมการณ์ ในสิ่งที่ดีงามเพื่อ ส่วนรวม	การประพฤติตรง ตามจริงทั้งกาย วาจาใจ ให้การ ช่วยเหลือผู้อื่น และสังคม ยอมรับสภาพ ความยากลำบาก มีแนวคิด หลักการในการ ปฏิบัติสิ่งที่ดีงาม เพื่อส่วนรวม	๒.๑ พูดความจริง ปฏิบัติตามคำพูด ของตนเอง ตรงไปตรงมา ไม่คด โกง	๒.๑.๑ พูดความจริง ๒.๑.๒ ปฏิบัติตามคำสัญญา ๒.๑.๓ ไม่นำสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของ ตนเอง ๒.๑.๔ ไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง ฯลฯ
		๒.๒ แบ่งปันหรือให้ ความช่วยเหลือผู้อื่น และส่วนรวมด้วย ทรัพย์สิน กำลังกาย คำพูด และความคิด โดยไม่หวัง ผลตอบแทน	๒.๒.๑ แบ่งปันทรัพย์สิน สิ่งของให้ผู้อื่น ๒.๒.๒ ช่วยเหลืองานของห้องเรียน ๒.๒.๓ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยทรัพย์สิน กำลังกาย กำลังใจ และสติปัญญา ๒.๒.๔ อาสาทำงานให้ผู้อื่นและส่วนรวมตามกำลังและ ความสามารถของตนเอง ๒.๒.๕ ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู ทำงาน ๒.๒.๖ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์หรือเพื่อ แก้ปัญหาให้แก่โรงเรียนชุมชน และสังคม ฯลฯ
		๒.๓ ไม่ท้อถอย ใ ใจ จดจ่อกับสิ่ง ต่างๆ ได้ เป็น เวลานาน ยืนหยัด ในสิ่งที่ถูกต้อง และ ควบคุมการ แสดงออกทางกาย วาจาและอารมณ์ เมื่อประสบกับความ ยากลำบาก	๒.๓.๑ เมื่อประสบปัญหาหรือความยากลำบากในการ เรียนหรือการทำงานใดๆ ก็ไม่ท้อถอย ไม่ ยกเลิกกลางคัน ยังคงดำเนินต่อไปจนสำเร็จ ๒.๓.๒ สามารถอ่านหนังสือ ทำงาน ทำกิจกรรมต่างๆ ได้เป็นเวลานานๆ ๒.๓.๓ ปฏิเสธคำชักชวนที่ไม่ถูกต้อง ๒.๓.๔ เมื่อประสบกับเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดอารมณ์ ต่างๆ เช่น โกรธ โมโห เสียใจ น้อยใจ เศร้าใจ ฯลฯ ก็สามารถระงับอารมณ์ได้ ไม่แสดงกิริยา ที่ไม่เหมาะสม ฯลฯ
		๒.๔ มีแนวคิด หลักการในการ ปฏิบัติสิ่งที่ดีงามเพื่อ ส่วนรวม	๒.๔.๑ มีความมุ่งมั่นในการทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อ ส่วนรวม ฯลฯ

ค่านิยม	นิยาม	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงออก
๓. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	การรู้จักบุญคุณและตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครองและครูอาจารย์	๓.๑ รู้บุญคุณและตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ ผู้ปกครองและครูอาจารย์	๓.๑.๑ บอกร อธิบาย ความสำคัญ ความดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ๓.๑.๒ ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ๓.๑.๓ แสดงความรัก ความเคารพต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ๓.๑.๔ เอาใจใส่ ดูแล ช่วยเหลือ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ๓.๑.๕ รักษาชื่อเสียงของตนเอง พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์และ วงศ์ตระกูล ฯลฯ
๔. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรงและทางอ้อม	ความตั้งใจ เพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน โดยแสวงหาความรู้ทั้งใน และ นอกโรงเรียน	๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน	๔.๑.๑ สนใจ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ ซักถามเมื่อเกิดความสงสัยจนเข้าใจกระจ่าง ๔.๑.๓ ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มความสามารถ ๔.๑.๔ ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนของตนเองอย่างต่อเนื่อง ๔.๑.๕ กระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ๔.๑.๖ แลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีต่างๆ ฯลฯ
		๔.๒ แสวงหาความรู้ทั้งใน และ นอกโรงเรียน	๔.๒.๑ ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในโรงเรียน/ชุมชน/ท้องถิ่น ๔.๒.๒ สืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต สอบถามผู้รู้ อ่านหนังสือ ข่าว เป็นต้น ฯลฯ
๕. รักษาวัฒนธรรม ประเพณีอันงดงาม	การเห็นคุณค่าและความสำคัญ มีความภาคภูมิใจ อนุรักษ์ สืบทอด วัฒนธรรมและประเพณีไทยอันดีงาม	๕.๑ ปฏิบัติตนตามประเพณีวัฒนธรรมไทย ด้วย ความภาคภูมิใจ	๕.๑.๑ แสดงมารยาทงามแบบไทย เช่น การไหว้ การกราบพระ กราบผู้ใหญ่ การสนทนากับบุคคลระดับต่างๆ การพูดจาไพเราะ การรับ-ส่งของแก่พระภิกษุ การยืมแบบไทย การยืน เดิน นั่ง นอน เป็นต้น ๕.๑.๒ มารยาทในการรับประทานอาหาร ๕.๑.๓ มารยาทในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (ความเกรงใจ) ๕.๑.๔ แต่งกายแบบไทยอย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ ๕.๑.๕ ใช้ภาษาไทย และภาษาท้องถิ่นในการสื่อสาร ๕.๑.๖ การร่วมแรงช่วยเหลืองานผู้อื่น (การลงแขก)

ค่านิยม	นิยาม	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงออก
			ฯลฯ
		๕.๒ เข้าร่วมกิจกรรมด้านประเพณีวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอ	๕.๒.๑ เข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรม ประเพณีไทย ประเพณีท้องถิ่นและกิจกรรมทางศาสนา ฯลฯ
		๕.๓ เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่ออนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมไทย	๕.๓.๑ แต่งกายแบบไทยในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ ๕.๓.๒ ใช้ภาษาไทย และภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารในชีวิตประจำวันอย่างถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ ๕.๓.๓ ร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมไทย ๕.๓.๔ เป็นผู้นำและดำเนินกิจกรรมอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมไทย ฯลฯ
		๕.๔ สืบทอดประเพณีวัฒนธรรมไทยให้ยั่งยืนคงอยู่ต่อไป	๕.๔.๑ ร่วมกิจกรรมสืบทอดประเพณีวัฒนธรรมไทย ๕.๔.๒ เป็นผู้นำและดำเนินกิจกรรมสืบทอดประเพณีวัฒนธรรมไทย ฯลฯ
๖. มีศีลธรรมรักษาความสัตย์หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน	การปฏิบัติตนตามข้อปฏิบัติที่ดีงามรักษาคำพูดปรารภนาดี มีความจริงใจ รู้จักการให้และแบ่งปันผู้อื่น	๖.๑ ปฏิบัติตนตามข้อปฏิบัติที่ดีงาม	๖.๑.๑ ไม่ทำร้ายหรือเบียดเบียนผู้อื่นทั้งทางร่างกายและจิตใจ ๖.๑.๒ ไม่นำทรัพย์สินของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน โดยไม่ได้รับอนุญาต ๖.๑.๓ ให้เกียรติ ไม่ล่วงละเมิดทางเพศ หรือละเมิดร่างกายผู้อื่น ๖.๑.๔ ไม่พูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดให้ร้ายผู้อื่น ๖.๑.๕ ประกอบกิจการต่างๆ และใช้ชีวิตอย่างมีสติไม่ประมาท ฯลฯ
		๖.๒ รักษาคำพูด	๖.๒.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง คำสัญญา ฯลฯ
		๖.๓ ปรารภนาดีมีความจริงใจต่อผู้อื่น	๖.๓.๑ ให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นด้วยความปรารภนาดี ๖.๓.๒ ตักเตือนผู้อื่นเมื่อเห็นว่าจะมีอันตรายหรือทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

ค่านิยม	นิยาม	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงออก
			ฯลฯ
		๖.๔ รู้จักให้และแบ่งปันแก่ผู้อื่น	๖.๔.๑ แบ่งปันทรัพย์สิน สิ่งของให้แก่ผู้ที่มีความต้องการ ๖.๔.๒ ให้ของฝาก ของขวัญ ของที่ระลึก แก่ผู้อื่นตามโอกาสอันควร ฯลฯ
๗. เข้าใจ เรียนรู้ ก าร เป็น ประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขที่ ถูกต้อง	การแสดงถึงการมี ความรู้ ความ เข้าใจที่ถูกต้อง ปฏิบัติตนตาม หน้าที่และสิทธิ ของตนเอง เคารพ สิทธิ ของ ผู้อื่น ภายใต้อำนาจ ปกครองตาม ระเบีย บ ประชาธิปไตย อัน มี พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	๗.๑ ประพฤติ ปฏิบัติตนตามสิทธิ และหน้าที่ของตน เคารพสิทธิ และ หน้าที่ ของ ผู้อื่น ภายใต้อำนาจและ กฎหมาย	๗.๑.๑ ใช้สิทธิและหน้าที่ในการเลือกตั้งตัวแทน หรือ หัวหน้าห้อง หรือสภานักเรียน การเลือกตั้ง ผู้แทนในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ๗.๑.๒ ใช้สิทธิในการรับบริการทางการศึกษา การ รักษาพยาบาล ๗.๑.๓ เคารพสิทธิ และหน้าที่ของผู้อื่น ฯลฯ
		๗.๒ ประพฤติ ปฏิบัติตนโดยยึด แนวทาง การ ปกครอง ตาม ระเบีย บ ประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	๗.๒.๑ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของห้องเรียน โรงเรียน และตามกฎหมาย กฎระเบียบของสังคม ๗.๒.๒ ประนีประนอมในการทำงาน และการแก้ปัญหา ในกลุ่ม ห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน ๗.๒.๓ ร่วมมือในการทำงานของกลุ่ม ห้องเรียน โรงเรียนชุมชน และองค์กรอื่นของสังคม ๗.๒.๔ ใช้เหตุผลในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ ในการปฏิบัติงาน และการโต้แย้งในกรณีต่างๆ ๗.๒.๕ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทั้งที่เห็นด้วยและ เห็นต่าง ฯลฯ
๘. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการ เคารพผู้ใหญ่	การปฏิบัติตนตาม ข้ อ ต ก ล ง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ และ กฎหมาย มีความ เคารพต่อผู้ใหญ่	๘.๑ มีระเบียบวินัย	๘.๑.๑ ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัวห้องเรียน โรงเรียน ชุมชนท้องถิ่น สังคม ๘.๑.๒ ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ฯลฯ
		๘.๒. เคารพ กฎหมาย	๘.๒.๑ ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ฯลฯ

ค่านิยม	นิยาม	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงออก
		๘.๓. เคารพผู้ใหญ่	๘.๓.๑ แสดงกิริยาไหว้ กราบ สันทนา ใช้คำพูดที่สุภาพ ก ต อ ง เ ท ม ำ ะ ส ม กั บ ้วย ๘.๓.๒ รับฟังคำตักเตือน คำสอน คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ฯลฯ
๙. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตาม พระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระ พระเจ้า อยู่หัว	การน้อมนำพระ ราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวมา เป็นหลักในการ ดำเนินชีวิตให้มี สติ รู้ตัว รู้คิด รู้ ทำ	๙.๑ ดำเนินชีวิต อย่างมีสติ	๙.๑.๑ วางแผนปฏิบัติงาน กิจกรรม โดยผ่าน กระบวนการคิดอย่างรอบคอบเหมาะสมกับวัย ๙.๑.๒ ปฏิบัติตนเกี่ยวกับการเรียน การคบเพื่อน การ อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม การทำงานอย่างมีสติ คิด รอบคอบ ไม่ประมาทเหมาะสมกับวัย ฯลฯ
๑๐. รู้จักดำรงตน อยู่โดยใช้หลัก ปรัชญา ของ เศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัส ของ พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว รู้จัก อดออมไว้ใช้เมื่อ ยามจำเป็น มีไว้พอ กิน พอใช้ ถ้าเหลือ ก็แจกจ่ายจำหน่าย และ พร้อมที่จะ ขยายกิจการเมื่อมี ความพร้อม เมื่อมี ภูมิคุ้มกันที่ดี	การดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียง มีความ พอประมาณ มี เหตุผล และมี ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ตามพระราชดำรัส ของ พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว	๑๐.๑ มีความ พอประมาณ มี เหตุผล ๑๐.๒ ประหยัด อดออม ๑๐.๓ ใช้ทรัพยากร อย่างประหยัด และ มีการเพิ่มมูลค่าของ ทรัพยากร	๑๐.๑.๑ ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ และดำเนินชีวิตอย่างมี เหตุผล เหมาะสมฐานะ ไม่มากไม่น้อย ฯลฯ ๑๐.๑.๑ วางแผนการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัว ๑๐.๑.๒ มีวินัยในการใช้จ่ายและบันทึกรายรับรายจ่าย ของตนเองและครอบครัว ๑๐.๑.๓ มีการออมเงิน ฯลฯ ๑๐.๑.๔ ใช้น้ำ ไฟฟ้า แก๊ส น้ำมัน สิ่งของ เครื่องใช้ ต่างๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า ๑๐.๑.๕ มีการทำให้น้ำ ไฟฟ้า แก๊ส น้ำมัน สิ่งของ เครื่องใช้ต่างๆ ที่มีอยู่เดิมมีคุณค่า หรือราคามากขึ้น ฯลฯ
๑๑. มีความเข้มแข็ง ทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจ ฝ่ายต่ำหรือกิเลส มี	การปฏิบัติตนให้มี ร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรง และมี จิตใจที่เข้มแข็ง	๑๑.๑ ดูแลรักษา สุขภาพร่างกายให้ สมบูรณ์แข็งแรง	๑๑.๑.๑ รับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย ๑๑.๑.๒ พักผ่อนนอนหลับอย่างเพียงพอ ๑๑.๑.๒ ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ฯลฯ

ค่านิยม	นิยาม	ตัวชี้วัด	ตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงออก
ความละเอียดรอบคอบ กล้าต่อบาปตาม หลักของศาสนา	ยึดมั่นหลักศาสนา โดยมีความละเอียด รอบคอบกล้าต่อบาป	๑๑.๒ มีจิตใจที่ เข้มแข็งมั่นคง	๑๑.๒.๑ ควบคุมอารมณ์และการแสดงออกของตนเอง ได้อย่างเหมาะสม ๑๑.๒.๒ สามารถเอาชนะกิเลสคือความโลภ โกรธ หลง ได้ ฯลฯ
		๑๑.๓ มี ความ ละเอียด รอบคอบ กล้าต่อ บาป	๑๑.๓.๑ เกรงกลัวต่อการประมาทผิดทั้งต่อตนเองและ ผู้อื่น ๑๑.๓.๒ ละเอียดต่อการประมาทผิดทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ฯลฯ
๑๒. ค่านึงถึง ผลประโยชน์ของ ส่วนรวมและของ ชาติมากกว่า ผลประโยชน์ของ ตนเอง	การปฏิบัติตนโดย ค่านึงถึง ผลประโยชน์ ส่วนรวม รู้จัก เสียสละประโยชน์ ส่วนตนเพื่อ ส่วนรวม	๑๒.๑ ปฏิบัติตนโดย ค่านึงถึง ผลประโยชน์ของ ส่วนรวม	๑๒.๑.๑ ยอมสละเวลา ความสุขส่วนตัวมาช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน ๑๒.๑.๒ ยอมสละเวลา ความสุขส่วนตัวมาเข้าร่วม กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ๑๒.๑.๓ ยอมสละเวลา ความสุขส่วนตัว ทรัพย์สิน สิ่งของ มาช่วยเหลือผู้ประสบภัย ฯลฯ

๓. รูปแบบการพัฒนาผู้เรียน

๑. รูปแบบที่ ๑ ปลูกฝังค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ โดยจัดกิจกรรมในกิจวัตรประจำวัน
๒. รูปแบบที่ ๒ ปลูกฝังค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ จัดกิจกรรมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
๓. รูปแบบที่ ๓ บูรณาการค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ กับการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้
๔. รูปแบบที่ ๔ จัดทำโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

รูปแบบที่ ๑

ปลูกฝังค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

โดยจัดกิจกรรมในกิจวัตรประจำวัน

จุดประสงค์ เพื่อ

๑. เข้าใจความหมายของการจัดกิจกรรมในกิจวัตรประจำวันไปสู่แนวทางในการสร้างค่านิยมสู่การปฏิบัติจริง
๒. เข้าใจกิจกรรมการปลูกฝังค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ พร้อมไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
๓. นำแนวทางปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ไปปรับใช้ในโรงเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับการสร้างค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ จนเกิดเป็นกิจนิสัยไปสู่ค่านิยมที่พึงประสงค์ ตามที่คาดหวัง

กิจวัตรประจำวัน (Daily Routine)

กิจวัตรประจำวัน (Daily Routine) คือกิจกรรมที่ทำเป็นประจำ เป็นการปฏิบัติตน ตามบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนเอง เพื่อสร้างความตระหนัก ปฏิบัติจริงเป็นประจำและต่อเนื่องจนเป็นกิจนิสัย ตามบริบท และค่านิยม ๑๒ ประการของคนไทยผู้อื่นและสังคมส่วนรวม

ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มีนโยบายสร้างคนในชาติให้มีค่านิยมไทย ๑๒ ประการนั้น ถือว่าเป็นการพัฒนาคนในชาติ ปัญหาและความวุ่นวายที่เกิดขึ้นของประเทศมาจากคนไทยส่วนใหญ่ไม่ปฏิบัติตาม ค่านิยม ๑๒ ประการ ต่างจากคนไทยในสมัยก่อนที่อยู่กันอย่างมีความสุข ยึดมั่นในสิ่งที่ดีงามพร้อมประพฤติ ปฏิบัติต่อ ๆ กันมาทำให้คนไทยมีวัฒนธรรม ประเพณีที่ดี ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความศรัทธา และเทิดทูนใน สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ จากความงมงายที่เกิดขึ้นทำให้ประชาชนมีความสุข ประเทศชาติก็มั่นคง แม้แต่ต่างชาติ ก็ชื่นชมและมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก แต่พอมาถึงโลกยุคไร้พรมแดน ที่วัฒนธรรม วิทยาการ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ เข้ามามีบทบาทต่อวิถีชีวิตอย่างรวดเร็ว การรับเอาสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เข้ามาใช้ในวิถีชีวิตแบบ ไม่มีภูมิคุ้มกัน ทำให้คนไทยจำนวนไม่น้อยดำเนินชีวิตอย่างหลงทาง ขาดความเชื่อและศรัทธาในสิ่งดีงาม เกิด ค่านิยมที่ผิดๆ เมื่อมีความเชื่อศรัทธาผิด ปัญหาต่าง ๆ จึงตามมาแม้จะมีกฎหมายออกมาบังคับใช้ก็ไม่สามารถ แก้ปัญหาได้หมด ค่านิยมของคนไทย ๑๒ ประการ จึงมีความสำคัญยิ่งเพราะจะได้เกิดสิ่งดีงามให้กลับมาสู่วิถีความ เป็นไทยอย่างแท้จริง

การสร้างค่านิยม เพื่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรม ประเพณี ปลูกฝังแนวประพฤติปฏิบัติที่คาดหวังให้เกิดขึ้นใน โรงเรียน ค่านิยมนี้ยังก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ผูกพันกับโรงเรียน อีกทั้งทำให้เกิดความชัดเจนว่าโรงเรียน และ สังคมคาดหวังพฤติกรรมแบบใดจากตน และประเมินตนเองได้อย่างมั่นใจว่า เมื่อปฏิบัติตนตามนั้นแล้วย่อมส่งผลดี ต่อผลงานของตนและสังคม การจะเสริมสร้างค่านิยมให้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ

- ค่านิยม Value คือ ระดับของความรับรู้และความเห็นของนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องว่า พฤติกรรม ตลอดจนวิธีปฏิบัติงานนั้นๆเป็นสิ่งที่พึงกระทำ

- ทักษะการคิด Skills คือ ระดับของความสามารถว่า พฤติกรรมนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้โดยไม่ยาก ทั้งทักษะใน การปฏิบัติของนักเรียน และโอกาส ความยากง่าย และเงื่อนไขในการปฏิบัติด้วย หาก “เงื่อนไข” ต่างๆในการ ปฏิบัติให้เอื้ออำนวย ทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้โดยง่าย

- แรงจูงใจ Motives คือ แรงขับเคลื่อนเบื้องต้นที่ทำให้นักเรียนปรารถนาจะแสดงพฤติกรรมต่างๆโดย ธรรมชาติอันเป็นปรกติวิสัยของบุคคลนั้นๆ ในกรณีที่ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์และรณรงค์มาอย่างต่อเนื่องแล้ว

แต่การปฏิบัติยังไม่เกิดขึ้นอย่างทั่วถึง อาจเป็นไปได้ว่ามี “motive” ในเรื่องดังกล่าวอยู่โดยธรรมชาติ ในเรื่องนั้นซึ่งจะต้องใช้ “incentive” (ปัจจัยเสริมแรงจูงใจ) มาช่วยเสริมแรง “motive” ด้วย

แนวทางในการปฏิบัติสร้างค่านิยม

๑. พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครอบครัว ต้องเห็นความสำคัญว่าค่านิยมนี้จะช่วยพัฒนาลูกหลานให้เป็นคนที่มีคุณภาพในอนาคตได้

๒. การปลูกฝังค่านิยม ต้องเริ่มต้นตั้งแต่เด็กเพื่อให้เกิดซึมซับสิ่งดีงามเริ่มจนฝังรากลึกในจิตสำนึกและนำไปปฏิบัติจนเป็นกิจวัตรประจำวัน

๓. คนในครอบครัวจะต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามค่านิยมให้ลูกหลานได้เห็นและพาทำอย่างต่อเนื่อง เพราะเด็กจะยึดพ่อแม่เป็นแบบพิมพ์ สิ่งไหนทำดีก็ต้องชื่นชมเพื่อให้เด็กกำลังใจอยากทำดีมากขึ้นหากทำไม่ดีก็ต้องตักเตือน ในที่สุดนักเรียนจะมีภูมิคุ้มกันทั้งทักษะอาชีพและทักษะชีวิต

๔. การปลูกฝังค่านิยม เป็นสิ่งที่พ่อแม่และครูสามารถทำได้ และถ้าทำสำเร็จ จะสร้างคนที่มีค่านิยมที่คนไทยควรจะมีตั้งแต่เรื่องง่ายๆ ที่ใกล้ตัวจนถึงความรับผิดชอบงานในหน้าที่ ทั้งนี้ก็จะส่งผลต่อการเรียน และหน้าที่การงานของนักเรียนในอนาคตได้

๕. การปลูกฝังค่านิยม ควรทำด้วยกัน ปฏิบัติตามอย่างค่อยเป็นค่อยไป ไม่ให้รู้สึกว่าคุณบังคับ และผ่อนปรนได้บ้างตามสถานการณ์ความเหมาะสม เมื่อทำได้สำเร็จก็ต้องชมเชย

๖. โรงเรียนต้องปลูกฝังค่านิยม สร้างความตระหนักและปฏิบัติจริงให้เกิดขึ้นกับเด็กจนเป็นกิจนิสัยด้วยวิธีการที่สอดคล้องกับบริบทแต่ละค่านิยมของคนไทย และบูรณาการค่านิยมกับการสอนในทุกวิชาทุกกิจกรรม พร้อมสร้างแรงจูงใจด้วยการให้รางวัลยกย่องชมเชยให้เป็นที่ประจักษ์ทั้งในโรงเรียนและสังคม นอกจากนี้ผู้บริหารและครูจะต้องเป็นต้นแบบที่ดีด้วย

๗. หลักการและค่านิยมที่หวังจะปลูกฝังส่งเสริมนั้น ต้องดำเนินการปลูกฝังค่านิยมอย่างต่อเนื่องและบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนการสอนและชีวิตประจำวัน ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องให้เกิดผลยั่งยืนกลายเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติในการปฏิบัติงานของคนในโรงเรียน

๘. มีการกำกับดูแลกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อความศรัทธาของเด็กและเยาวชน เช่นนักร้อง นักแสดง นักกีฬา และผู้มีชื่อเสียงทั้งหลายต้องเป็นต้นแบบที่ดีตามค่านิยม ๑๒ ประการ เพื่อกระตุ้นให้เด็กลอกเลียนแบบในสิ่งที่ดีงามมากขึ้น การควบคุมสื่อทุกประเภทให้นำเสนออย่างสร้างสรรค์ โดยเฉพาะการนำเสนอผ่านละครหรือเกมโชว์ที่ผู้คนทุกเพศทุกวัยเข้าถึงง่าย

การสร้างค่านิยมจึงต้องเริ่มที่ตนเองก่อนเมื่อทุกคนทำก็จะกลายเป็นสังคมภาพใหญ่ที่ทำแต่ความดี ที่สำคัญจะต้องช่วยกันยกย่องสรรเสริญคนทำดี ให้เป็น “คนต้นแบบ” ของสังคมเพื่อให้ทุกคนเห็นว่าหากทำดี เป็นคนดีแล้วตนเองจะมีความสุข ทุกฝ่ายให้ความชื่นชม เคารพศรัทธา หากทุกฝ่ายได้ร่วมมือกันส่งเสริมทั้งระบบจะด้วยวิธีการใดก็ได้ที่จะทำให้คนไทยทุกคนเกิดความเชื่อ ศรัทธา ค่านิยมไทยไปในทิศทางเดียวกันได้แล้ว คิดว่าความสำเร็จคงอยู่ไม่ไกลเกินเอื้อม ด้วยความเป็นไทยที่มีต้นทุนพื้นฐานกับค่านิยมเหล่านี้สูงอยู่ก่อนแล้ว เพื่อนำความสุขมาสู่คนไทยอย่างยั่งยืน นำความมั่นคง ร่ำรวย มั่งคั่งด้านวัฒนธรรมประเพณีมาสู่ประเทศชาติเพราะสิ่งเหล่านี้แม้แต่ต่างชาติเขาก็ยังมองเห็นคุณค่ามาเที่ยวชมและศึกษากันอย่างมากมาย

ตัวอย่าง

พฤติกรรมแสดงออกเกี่ยวกับการปลูกฝังค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

ในการสอดแทรกกิจกรรมประจำวัน

ที่	กิจกรรม	พฤติกรรมแสดงออก	ค่านิยม
๑.	กิจกรรม ๕ ส.	๑.๑ การทำงานตามกลุ่มงานเพื่อให้โรงเรียนสะอาด, สะดวก, สะอาด ๑.๒ การรู้จักทำงานในโรงเรียน แล้วนำไปปฏิบัติที่บ้านช่วยเหลือผู้ปกครอง พ่อแม่ ๑.๓ การทำงานเสร็จเรียบร้อยดี รู้จักแบ่งกันทำงาน, รู้ซื่อสัตย์ ๑.๔ ทำงานตามกฎระเบียบของโรงเรียน เอื้อเพื่อหัวหน้ากลุ่มและปฏิบัติตาม ๑.๕ ทำกิจกรรมเพื่อให้โรงเรียนงานเสร็จ ยึดผลประโยชน์ส่วนรวม	ข้อ ๒ ข้อ ๓ ข้อ ๖ ข้อ ๘ ข้อ ๑๒
๒.	แสดงความเคารพต่อพ่อแม่ ผู้ใหญ่	๒.๑ แสดงออกการเคารพพ่อแม่ เช่น กราบไหว้ การกราบ ขอบคุณ และช่วยงานผู้ปกครอง ๒.๒ พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเคารพถูกต้องตามประเพณีไทย วัฒนธรรมไทย ๒.๓ ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน เชื่อฟังหัวหน้าชั้น ครู ผอ.	ข้อ ๓ ข้อ ๕ ข้อ ๘
๓.	เข้าแถวเคารพธงชาติ สวดมนต์ ไหว้พระ แม่เมตตา	๓.๑ รู้จักการเข้าแถว ร้องเพลงชาติ และกิจกรรมหน้าเสาธงได้เป็นอย่างดี พร้อมนำไปปฏิบัติที่บ้าน ๓.๒ การรักษาศีลของนักเรียนนำไปปฏิบัติ เรื่องการไม่ลักขโมยไม่พูดโกหก ฯลฯ ๓.๓ นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของ โรงเรียนเชื่อฟังหัวหน้าชั้น ครู ในกิจกรรมหน้าเสาธง ๓.๔ สามารถปฏิบัติกิจกรรม หน้าเสาธงไม่เป็นอย่างดี ถูกต้อง พร้อมนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	ข้อ ๑ ข้อ ๖ ข้อ ๘ ข้อ ๙
๔.	เดินแถวเข้าห้องเรียน เดินแถวเปลี่ยนคาบสอน	๔.๑ เดินแถวได้เป็นระเบียบ เรียบร้อย ไม่แข่งกัน พูดคุยกัน ไม่รบกวนผู้อื่น ระหว่างเดินแถว ๔.๒ ปฏิบัติตามกฎระเบียบโรงเรียนเชื่อฟังหัวหน้าชั้น ครู ๔.๓ ไปเรียนครบ ไม่หนีเรียนในระหว่างเปลี่ยนคาบชั่วโมงสอน ๔.๔ ประพฤติตนไปเรียนพร้อมเพื่อนในชั้น และทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ	ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒
๕.	จัดเรียงรองเท้าและกระเป๋า	๕.๑ การปฏิบัติตนเพื่อความเป็นระเบียบ มีวินัยของตนเอง ทำให้ห้องเรียนเป็นระเบียบ น่าเรียน ๕.๒ การปฏิบัติตนเอง เกิดวินัยในการประพฤติตนจากสิ่งเล็ก ๆ ไปสู่สิ่งใหญ่ ๆ ในอนาคต ๕.๓ การปฏิบัติทำให้นักเรียนรู้จักการมีวินัยตนเอง ไม่เอาเปรียบผู้อื่น	ข้อ ๒ ข้อ ๘ ข้อ ๑๑

ที่	กิจกรรม	พฤติกรรมแสดงออก	ค่านิยม
๖.	เข้าแถวซื้ออาหาร ดื่ม น้ำ	๖.๑ รู้จักวินัยในการเข้าแถว หน้าหลัง เสียสละให้เพื่อในบางโอกาส อดทน การรอคอย ๖.๒ การปฏิบัติตน รู้ระเบียบวินัยของโรงเรียน รู้จักสิทธิผู้อื่น เช่น ไม่แซงคิว ๖.๓ รู้จักการเข้าแถว การรอคอย และยอมรับสิทธิผู้อื่น ๖.๔ รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบโรงเรียน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ใช้ได้เป็นอย่างดี	ข้อ ๒ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๑
๗.	ธรรมะ ๕ นาที	๗.๑ เข้าใจและสามารถปฏิบัติตน ตามหลักธรรมศาสนาได้ เช่น การไหว้ การนั่งสมาธิ การสวดมนต์ ๗.๒ มีความรู้เพิ่มเติมตามหลักธรรมของศาสนา ตามคำสอนใหม่ ๆ ได้ ๗.๓ นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น เช่น ไม่ทะเลาะกัน รู้จักช่วยเหลือกัน ทำงาน ร่วมกันเป็นอย่างดีในกิจกรรมของโรงเรียน ๗.๔ ปฏิบัติตนตามหลักธรรมได้เป็นอย่างดี เช่น การสวดมนต์ก่อนเรียน เลิกเรียน ทำงานได้อย่างดี มีสติ มีเหตุผล ๗.๕ ผลการทำงานและการปฏิบัติของนักเรียน ไม่มีการลักขโมย ทะเลาะวิวาท กัน ไม่มีการเสพยาเสพติด	ข้อ ๑ ข้อ ๔ ข้อ ๖ ข้อ ๙ ข้อ ๑๑
๘.	ท่องศีล ๕ พร้อม คำแปล	๘.๑ รู้จักปฏิบัติตนตามศีล ๕ ได้ เช่น การไม่โกหก การไม่ฆ่าสัตว์ ฯลฯ ๘.๒ มีความรู้เพิ่มขึ้น พร้อมปฏิบัติตนได้ตามหลักธรรมของศาสนา หลักศีล ๕ ๘.๓ นักเรียนสามารถประพฤติตนตามคำสอนได้ จากการติดตามดูพฤติกรรม ของนักเรียนที่เปลี่ยนไป ๘.๔ การปฏิบัติตนและการทำงานร่วมกันของนักเรียนดีขึ้น มีผลงานเชิง ประจักษ์เด่นชัดขึ้น เช่น โครงการคุณธรรม ๘.๕ การปฏิบัติตนและการทำงานเกิดผลดี เด่นชัดขึ้นกว่าเดิม ต่อโรงเรียน ได้รับการยกย่อง เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป	ข้อ ๑ ข้อ ๔ ข้อ ๖ ข้อ ๙ ข้อ ๑๑
๙.	ดนตรี บรรเลง และร้องเพลงชาติ เพลงสรรเสริญ- พระบารมี	๙.๑ สามารถร้องเพลง เล่นดนตรีเกี่ยวกับการรักชาติ พระมหากษัตริย์ได้ พร้อมทั้งเข้าใจเนื้อหา ซาบซึ้งกับพระกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ได้ จนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโรงเรียน และนำ ผลงานตามคำสั่งสอนของพ่อมาเป็นโครงการได้ จนเป็นที่ยอมรับของ หน่วยงานทั่วไป	ข้อ ๑
๑๐.	นั่งสมาธิ	๑๐.๑ สามารถปฏิบัติธรรมตามหลักธรรมทางศาสนาได้ ทั้งหน้าเสาธงก่อน เรียนและหลังเรียน ๑๐.๒ ทำให้ผู้เรียนมีสมาธิดี เชื่อฟังคำสั่งสอน ของหัวหน้าชั้น ครู ได้และ ปฏิบัติ ตาม กฎ ระเบียบ ของโรงเรียนได้ดี ๑๐.๓ การนั่งสมาธิทุกวัน เป็นการฝึกสติให้รู้จักทำ ผู้เรียนสามารถฝึกจนเป็น นิสัย เป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต	ข้อ ๑ ข้อ ๘ ข้อ ๙

ที่	กิจกรรม	พฤติกรรมแสดงออก	ค่านิยม
๑๑.	ยกย่องชมเชยนักเรียนที่ทำความดี	๑๑.๑ นักเรียนที่ได้รับการยกย่องมีผลการเรียนดีขึ้น และปฏิบัติงานดีขึ้น เช่น การทำจิตอาสา ทำอย่างต่อเนื่อง การฝากเงินการออมมีเพิ่มขึ้นมากขึ้น ฯลฯ ๑๑.๒ ความประพฤตินักเรียนส่อไปทางที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ เพราะได้ทำกิจกรรมความดีอย่างต่อเนื่อง เช่น การช่วยเหลืออื่น จิตอาสาช่วยคนชรา รณรงค์ลด ละ เลิกเหล้า เบียร์ บุหรี่ ในโรงเรียน และในชุมชน	ข้อ ๔ ข้อ ๑๑
๑๒.	บรรเลงเพลง เช่น เพลงปลุกใจ เพลงพระราชนิพนธ์ เดินเข้าห้อง	๑๒.๑ นักเรียนสามารถร้องเพลง เล่นดนตรี เพลงต่าง ๆ เกี่ยวกับการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ได้ และเป็นการฝึกความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิด จนสามารถสร้างจิตสำนึก รู้คุณค่า ของความเป็นไทยได้	ข้อ ๑
๑๓.	พี่ ดู แล น้อง (อาหารกลางวัน)	๑๓.๑ รู้จักการช่วยเหลือ แบ่งปันซึ่งกันและกัน พี่ช่วยเหลือน้อง ทำให้มีแบบอย่างที่ดี ในการปฏิบัติงานต่อไป เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม ๑๓.๒ รู้จักเคารพสิทธิ กันและกัน รู้จักหน้าที่ของตน ที่พึงกระทำ เช่น การแบ่งปันอาหาร การจัดทำความสะอาดภาชนะอาหาร ๑๓.๓ รู้จักทำงานอยู่ในกรอบของระเบียบวินัยของโรงเรียน น้องเชื่อฟังพี่ พี่ช่วยเหลือน้อง ทำให้เกิดระบบอาวุโส ก่อให้เกิดสังคมเอื้ออาทรต่อไป	ข้อ ๖ , ๑๒ ข้อ ๗ ข้อ ๘
๑๔.	ซ้อมวงดนตรี ลูกทุ่ง แตรวง กีฬา	๑๔.๑ นักเรียนมีความรู้ทั้งในห้องและนอกห้อง สามารถ นำความรู้จากการปฏิบัติจริงนำไปใช้สร้างสรรค์ชีวิตในอนาคตได้ เช่น การซ้อมดนตรีเป็นทีม การมีจิตสาธารณะช่วยเหลืองานสาธารณะกุศลต่าง ๆ ๑๔.๒ การเรียนรู้ปฏิบัติจริงจากดนตรี ทำให้รักาศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีของไทยให้ยั่งยืนต่อไป เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ต่อไป ๑๔.๓ การฝึกซ้อม การปฏิบัติจริงทำให้เกิดวินัยได้เป็นอย่างดี นักเรียนจะมีความคิดที่เป็นระเบียบ เคารพสิทธิต่อกันและกันได้เป็นอย่างดี ๑๔.๔ รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม มีจิตอาสา เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมดนตรี กีฬาให้กับบุคคลอื่น สาธารณะชนทั่วไป ก่อเกิดจิตสาธารณะในตัวตนเองอย่างถาวร	ข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๘ ข้อ ๑๒
๑๕.	ธนาคารโรงเรียน	๑๕.๑ รู้จักทำหน้าที่นอกเหนือจากการเรียน เสียสละ อดทนทำงานเพื่อส่วนรวม ทำให้เกิดความคิดที่จะทำสิ่งที่ตั้งมต่อสังคม เช่น การตั้งธนาคารโรงเรียน สำหรับบริหารการออมเงินให้กับสมาชิกหน่วยงานตนเอง ๑๕.๒ รู้จักวินัยในการใช้เงิน เก็บเงิน รู้กฎระเบียบ รวมทั้งการเชื่อฟังความคิดเห็นจากเพื่อนร่วมงาน และครู	ข้อ ๒ ข้อ ๘

ที่	กิจกรรม	พฤติกรรมแสดงออก	ค่านิยม
		<p>๑๕.๓ รู้จัก เก็บเงิน ออมเงิน การใช้เงินได้อย่างมีระบบ</p> <p>๑๕.๔ นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ได้เป็นอย่างดีในเรื่องการพอประมาณ พอดี และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี</p> <p>๑๕.๔ การทำกิจกรรม ทำให้รู้จักการเพื่อส่วนรวมเป็นหลัก เช่น การบริหารเงินฝาก ทำให้สมาชิกรู้จักการออมได้เป็นอย่างดี และตนเองก็รู้จักการทำงานเพื่อส่วนรวมเช่นกัน</p>	<p>ข้อ ๙</p> <p>ข้อ ๑๐</p> <p>ข้อ ๑๒</p>
๑๖.	โครงการคุณธรรม	<p>๑๖.๑ ทำงานอย่างเป็นระบบ รู้จักคิด รู้จักทำโครงการทำให้เกิดเรียนรู้เพิ่มขึ้น ทั้งทางตรงและทางอ้อมมากขึ้น</p> <p>๑๖.๒ มีวินัยในการทำโครงการ ตามขั้นตอนได้อย่างเป็นระบบ ส่งผลทำให้ฝึกตนเองให้เป็นคนดีมีวินัย</p> <p>๑๖.๓ ทำโครงการ นักเรียน จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ อย่างแท้จริง ซึ่งจะ สามารถทำงานจนสำเร็จได้ โดยยึดหลักธรรมที่ดีของศาสนาที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี</p> <p>๑๖.๔ ความสำเร็จของโครงการคุณธรรม เมื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ทำให้มาประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดีต่อการดำรงชีวิตต่อไป</p>	<p>ข้อ ๔</p> <p>ข้อ ๘</p> <p>ข้อ ๙</p> <p>ข้อ ๑๑</p>
๑๗.	สาน เศรษฐกิจพอเพียง	<p>๑๗.๑ การมีวินัยตนเอง ทำให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ เช่น การปลูกพืชผักสวนครัว การเลี้ยงปลา ฯลฯ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตข้างหน้า</p> <p>๑๗.๒ รู้จักการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของตน</p> <p>๑๗.๓ การทำงานร่วมกัน ก่อเกิดการปลูกฝังเรื่องการทำประโยชน์ร่วมกัน เพื่อให้งานเสร็จลุล่วงไปด้วยดี</p>	<p>ข้อ ๘</p> <p>ข้อ ๑๐</p> <p>ข้อ ๑๒</p>
๑๘.	แปรงฟันหลังอาหาร	๑๘.๑ รู้จักวินัยในการรับประทานอาหาร การดูแลสุขภาพตนเอง และรู้คุณค่าการรักษาสุขภาพตนเอง	ข้อ ๘
๑๙.	กิจกรรมเสียงตามสาย	<p>๑๙.๑ รู้จัก ทำงานเพื่อส่วนรวม เสียสละเพื่อคนอื่น</p> <p>๑๙.๒ ทำให้ต้องเกิดการใฝ่รู้เพิ่มเติมเพื่อถ่ายทอดให้เพื่อน ๆ ทราบข้อมูลต่าง ๆ</p> <p>๑๙.๓ รู้จักการนำข่าวสาร ความรู้ที่ดี มีประโยชน์ เผยแพร่ต่อผู้อื่น</p> <p>๑๙.๔ การนำเสนอข่าวสารข้อมูลต่างๆ ต้องยึดให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมให้มากกว่าส่วนตน</p>	<p>ข้อ ๒</p> <p>ข้อ ๔</p> <p>ข้อ ๖</p> <p>ข้อ ๑๒</p>
๒๐.	เข้าแถวเดินกลับบ้าน	๒๐.๑ รู้จักระเบียบวินัย การเข้าแถว ทำให้เกิดวินัยตนเอง	ข้อ ๘
๒๑.	สวดมนต์	๒๑.๑ การรู้จักสวดมนต์ทุกวัน ทำให้เกิดความซาบซึ้ง ศรัทธา หลักธรรม ศาสนาที่ตนนับถือ ทำให้มีสมาธิจิตสงบมากขึ้น ทำให้การเรียนรู้ดีขึ้น	ข้อ ๑

ที่	กิจกรรม	พฤติกรรมแสดงออก	ค่านิยม
๒๒.	สารวัตรนักเรียน	๒๒.๑ รู้จัก สิทธิ หน้าที่ตนเอง ในการเป็นตัวแทน โดยทำงานตามกฎ กติกา ที่กำหนดได้ ๒๒.๒ เป็นการฝึกการมีวินัย เคารพ กฎ กติกา ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดใช้ เรารพบทบาทในแต่ละหน้าที่ที่รับผิดชอบ	ข้อ ๗ ข้อ ๘

ตัวอย่างแบบบันทึกกิจกรรมประจำวัน

ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

ชื่อ..... ชั้น

ครูประจำชั้น..... โรงเรียน.....

วันที่ เดือน พ.ศ.

ให้นักเรียน ตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

1) วันนี้ นักเรียนช่วยเหลือครอบครัว ทำงานอะไรบ้าง ?

๑.....

๒.....

2) วันนี้ นักเรียน ทำความดีกับผู้อื่น อะไรบ้าง ?

๑.....

๒.....

3) ข่าวการเปลี่ยนแปลงในท้องถิ่น ที่สำคัญ มีอะไรบ้าง ?

๑.....

๒.....

4) ข่าวสารบ้านเมือง ของประเทศไทย ที่น่ารู้ มีอะไรบ้าง ?

๑.....

๒.....

5) ข่าวการเปลี่ยนแปลง ของโลก ที่น่าสนใจ มีอะไรบ้าง ?

๑.....

๒.....

คำอธิบาย

ข้อ ๑ ต้องการให้นักเรียนมีความกตัญญู รู้คุณ ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ทำงานบ้าน ทำความดี ทุกวัน

ข้อ ๒ ต้องการให้นักเรียน เป็นคนดีมีเมตตา ช่วยเหลือผู้อื่น

ข้อ ๓ ต้องการให้นักเรียน ใฝ่หาความรู้ สังเกต สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา

ข้อ ๔ ต้องการให้นักเรียน รู้จักค้นคว้า เพื่ออยู่ในสังคมและปรับตัวได้อย่างมีความสุข

ข้อ ๕ ต้องการให้นักเรียน ปรับตนเองได้ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก

รูปแบบที่ ๒

ปลูกฝังค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

จัดกิจกรรมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

จุดประสงค์ เพื่อ

- 1) เข้าใจกำหนดการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ในการจัดกิจกรรมตามจุดเน้นค่านิยมแต่ละช่วงวัย ช่วงชั้น เพื่อเป็นตัวอย่างการกำหนดการจัดกิจกรรม
- 2) เข้าใจการเขียนแผนการจัดกิจกรรมที่เน้นค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ และสามารถนำไปเป็นตัวอย่างการเขียนแผนกับค่านิยมข้ออื่น ๆ ได้

ตัวอย่าง กำหนดการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาค่านิยมหลัก ๑๒ ประการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้นค่านิยมแต่ละช่วงวัยช่วงชั้น ๑ (ป. ๑-๓)

สัปดาห์ /ครั้งที่	เวลา	ค่านิยม	ตัวชี้วัด	เรื่อง	กิจกรรม	การวัดและประเมินผล	เครื่องมือ
๑/๑-๕	๗๕ นาที	ข้อ ๑ มีความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	๑.๓ ซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์	พ่อหลวงของเรา	ครั้งที่ ๑ ชมคลิปพระราชกรณียกิจ (๑๕ นาที) ครั้งที่ ๒ ชมคลิปเกี่ยวกับโครงการหลวง (๑๕ นาที) ครั้งที่ ๓ ชมคลิปเกี่ยวกับการเยี่ยมผู้ป่วย/เยี่ยมทหารตามชายแดน (๑๕ นาที) ครั้งที่ ๔ นำเสนอเพลงเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ (๑๕ นาที) ครั้งที่ ๕ สรุปลงพฤติกรรมแสดงถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ (๑๕ นาที)	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตฯ
๒/๑-๔	๖๐ นาที	ข้อ ๓ กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู บาอาจารย์	ข้อ ๓.๑ การรู้บุญคุณและตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู อาจารย์	บุญคุณต้องตอบแทน	ครั้งที่ ๑ ชมคลิปนิทานเรื่อง ขโมยมาเรียนหมอ ครั้งที่ ๒ ร่วมกันแสดงความคิดจากการชมคลิปนิทาน ครั้งที่ ๓ ร่วมกันสรุป “การตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้มีพระคุณ	ประเมินจากผลงาน “ภาพแสดงการตอบแทนผู้มีพระคุณ”	-แบบประเมินผลงานนักเรียน -เกณฑ์การประเมิน

สัปดาห์ /ครั้งที่	เวลา	ค่านิยม	ตัวชี้วัด	เรื่อง	กิจกรรม	การวัดและประเมินผล	เครื่องมือ
		ข้อ ๔ การมี ระเบียบ วินัย เคารพ กฎ หมาย ผู้น้อย รู้จักการ เคารพ ผู้ใหญ่	ข้อ ๘ การมี ระเบียบ วินัย	“หนอน แก้วขาด วินัย”	ครั้งที่ ๑ ชมคลิปนิทานเรื่อง หนอน แก้วขาดวินัย ครั้งที่ ๒ สนทนาซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาจาก การชมคลิปนิทาน ครั้งที่ ๓ อภิปรายและแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการมีระเบียบวินัย โดยใช้ คำถามประกอบภาพ ตัวอย่าง กิจกรรมการมีระเบียบวินัยฯ ครั้งที่ ๔ สรุปกิจกรรมการมีระเบียบ วินัยฯ	ประเมิน จากการ สังเกต	-แบบ สังเกต พฤติ กรม -เกณฑ์ การ ประเมิน

ตัวอย่าง

แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (แนะแนว : โสมรุม) ที่เน้นค่านิยม

ชั้น.....

เวลา ๗๕ นาที

๑. ชื่อกิจกรรม พ่อหลวงของเรา

๒. ค่านิยม ข้อ ๑ มีความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

๒.๑ ตัวชี้วัด ๑.๓ ซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์

๒.๒. พฤติกรรมที่วัด

- ๑) แสดงความเคารพเมื่อได้ยินเสียงเพลงสรรเสริญพระบารมี
- ๒) อธิบายความหมายของเพลงสรรเสริญพระบารมี
- ๓) ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี
- ๔) เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์
- ๕) บอก อธิบาย สะท้อนความรู้สึก ต่อพระราชกรณียกิจ
- ๖) เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์

๓. สารสำคัญ ซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์

๔. กิจกรรม

ครั้งที่ ๑ (๑๕ นาที)

๑. นักเรียนชมภาพยนตร์สั้นเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์
๒. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาในภาพยนตร์สั้น และร่วมแสดงความคิดเห็น

เช่น

ใคร ทำอะไร ทำที่ไหน ทำทำไม ทำให้ใคร ไม่ทำได้ไหม ใครได้ประโยชน์ ฯลฯ

ครั้งที่ ๒ (๑๕ นาที)

๑. นักเรียนชมภาพยนตร์สั้น เกี่ยวกับโครงการหลวง
๒. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาในภาพยนตร์สั้น และร่วมแสดงความคิดเห็น

เช่น

ใคร ทำอะไร ทำที่ไหน ทำทำไม ทำให้ใคร ไม่ทำได้ไหม ใครได้ประโยชน์ ฯลฯ

ครั้งที่ ๓ (๑๕ นาที)

๑. นักเรียนชมภาพยนตร์สั้นเกี่ยวกับการเยี่ยมผู้ป่วย/เยี่ยมทหารตามชายแดนของพระมหากษัตริย์
๒. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาในภาพยนตร์สั้น และร่วมแสดงความคิดเห็น

เช่น

ใคร ทำอะไร ทำที่ไหน ทำทำไม ทำให้ใคร ไม่ทำได้ไหม ใครได้ประโยชน์ ฯลฯ

ครั้งที่ ๔ (๑๕ นาที)

1. นักเรียนและครู ร่วมกันนำเสนอเพลงที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ เช่น เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงสดุดีมหาราชา ฯลฯ
2. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับโอกาสในการร้องเพลงที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ เช่น ใช้ร้องตอนไหน ใช้กับงานอะไร ฯลฯ
3. ครูเลือกเปิดเพลงให้นักเรียนฟังและร้องตาม (ครูเตรียมเนื้อร้องไว้ให้)

ครั้งที่ ๕ (๑๕ นาที)

๑. ให้นักเรียนบอกสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการชมภาพยนตร์สั้นเกี่ยวกับพ่อหลวง
๒. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปสิ่งที่พ่อหลวงทรงทำให้กับประชาชนและประเทศไทย เช่น ใคร ทำอะไร ทำที่ไหน ทำทำไม ทำให้ใคร ไม่ทำได้ไหม ใครได้ประโยชน์ ฯลฯ
๓. นักเรียนและครูร่วมกันแสดงความคิดเห็น/สรุปเกี่ยวกับการแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ (พยายามพูดโน้มน้าวให้เข้ากับพฤติกรรมที่วัด)
๔. ครูสรุปพฤติกรรมที่จะวัดความซาบซึ้งในพระมหากษัตริย์คุณของสถาบันพระมหากษัตริย์

๕. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- ๕.๑ ภาพยนตร์สั้นจาก Youtube
- ๕.๒ ภาพตัวอย่างพระกรณียกิจของพระมหากษัตริย์
- ๕.๓ เนื้อเพลง

๖. การวัดและประเมินผล

- ๖.๑ เครื่องมือ แบบสังเกตพฤติกรรม
- ๖.๒ เกณฑ์

๗ - ๘ ครั้ง	ดี
๕ - ๖ ครั้ง	พอใช้
น้อยกว่า ๕ ครั้ง	ปรับปรุง

ตัวอย่าง แบบสังเกตพฤติกรรมวัดความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมายลงในช่องตามเวลาที่สังเกตดังนี้

✓ นักเรียนแสดงพฤติกรรม

✗ นักเรียนไม่แสดงพฤติกรรม

ที่	พฤติกรรม	เดือน.....		เดือน.....		เดือน.....		เดือน.....		รวม (ครั้ง)	สรุปผล
			
		วัน เดือน ปี ที่สังเกต		.	.		
๑	แสดงความเคารพเมื่อ ได้ยินเสียงเพลง สรรเสริญพระบารมี										
๒	อธิบายความหมายของ เพลงสรรเสริญพระ บารมี										
๓	ร้องเพลงสรรเสริญพระ บารมีได้อย่างถูกต้อง										
๔	เข้าร่วมกิจกรรมใน วันสำคัญที่เกี่ยวกับ สถาบันพระ มหากษัตริย์										
๕	บอก อธิบาย สะท้อน ความรู้สึกต่อพระราช กรณียกิจ										
๖	เข้าร่วมกิจกรรมที่ เกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์										

เกณฑ์การสรุปผล

๗ - ๘ ครั้ง ดี

๕ - ๖ ครั้ง พอใช้

น้อยกว่า ๕ ครั้ง ปรับปรุง

แผนการจัดกิจกรรม

ชั้น..... เวลา.....๑ ชั่วโมง.....

๑. ชื่อกิจกรรม “บุญคุณต้องตอบแทน”

๒. คำนิยม

ข้อ ๓ กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

๓. สาระสำคัญ

การตอบแทนพระคุณพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นสิ่งที่ควรกระทำ

๔. กิจกรรม

๔.๑ ผู้เรียนชมภาพยนตร์สั้น จาก Youtube เรื่อง “ขโมยยาเรียนหมอ”
ของนายแพทย์เดชา ทองวิจิตร”

๔.๒ ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- การกระทำของเด็กถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด
- นักเรียนคิดอย่างไรกับการกระทำของพ่อค้าขายก๋วยเตี๋ยว
- การแสดงถึงการตอบแทนผู้มีพระคุณเป็นสิ่งที่ควรกระทำหรือไม่ เพราะเหตุใด

๔.๓ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป “การตอบแทนพระคุณของผู้ปกครองและผู้มีพระคุณ”

๔.๔ นักเรียนวาดภาพการตอบแทนพระคุณพ่อแม่ผู้ปกครองตามความคิดของนักเรียน

๕. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

ชมภาพยนตร์สั้น จาก Youtube เรื่อง “ขโมยยาเรียนหมอ” ของนายแพทย์เดชา ทองวิจิตร”

๖. การวัดและประเมินผล

๖.๑ เครื่องมือ

แบบประเมินผลงานนักเรียน

๖.๒ เกณฑ์

ผลงานนักเรียน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
ภาพแสดงการตอบแทนผู้มีพระคุณ	แสดงถึงการตอบแทนพระคุณพ่อแม่ผู้ปกครอง ๔ อย่างขึ้นไป และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	แสดงถึงการตอบแทนพระคุณพ่อแม่ผู้ปกครอง ๓ อย่าง และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	แสดงถึงการตอบแทนพระคุณพ่อแม่ผู้ปกครอง ๒ อย่าง และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	ไม่แสดงถึงการตอบแทนพระคุณพ่อแม่ผู้ปกครอง

แผนการจัดกิจกรรม

ชั้น..... เวลา..... ๐๘.๑๕ – ๐๘.๓๐ น.....

๑. ชื่อกิจกรรม “นอนแกว่ชาตวินัย ”

๒. คำนิยม

ข้อ ๘ มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

๓. สาระสำคัญ

การมีระเบียบวินัยเป็นสิ่งที่ควรฝึกฝนให้เป็นกิจนิสัย

๔. กิจกรรม

๔.๑ นักเรียนชมภาพยนตร์สั้นที่เป็นนิทานเรื่อง “นอนแกว่ชาตวินัย”

๔.๒ นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน เรื่อง “นอนแกว่ชาตวินัย”

๔.๓ นักเรียนและครูร่วมกันอภิปราย และแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการมีระเบียบวินัย โดยใช้คำถาม ประกอบภาพตัวอย่างกิจกรรมการมีวินัย (ภาพการปฏิบัติตนขณะที่เข้าแถว, การมาโรงเรียน, การทิ้งขยะ, การจัดวางรองเท้า ฯลฯ)

ประเด็นคำถาม

- ถ้านักเรียนทุกคนมีระเบียบวินัย นักเรียนคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้นในห้องเรียน ครอบครัว
- ถ้านักเรียนทุกคนขาดระเบียบวินัย นักเรียนคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้นในห้องเรียน ครอบครัว
- นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร ที่แสดงถึงความเป็นผู้มีระเบียบวินัย

๔.๔ นักเรียนและครูร่วมสรุป การมีระเบียบวินัย

๕. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

ภาพยนตร์สั้น จาก Youtube เรื่อง “นอนแกว่ชาตวินัย”

๖. การวัดและประเมินผล

๖.๑ เครื่องมือ

๖.๑.๑ ระหว่างการเรียนรู้จากกิจกรรมใช้แบบประเมินการตอบคำถาม

๖.๑.๒ หลังเรียนรู้ระยะหนึ่งใช้แบบสังเกตพฤติกรรม

๖.๒ เกณฑ์

พฤติกรรมนักเรียน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
การตอบคำถามของนักเรียน	- ตอบคำถามได้ชัดเจน ถูกต้องสมบูรณ์ ครบ ทั้ง ๓ ข้อ - คำตอบของนักเรียน แสดงถึงความเป็นผู้มีระเบียบวินัย ในหลากหลายกรณี	- ตอบคำถามได้ ชัดเจน ถูกต้อง สมบูรณ์ ๒ ข้อ - คำตอบของนักเรียนแสดงถึง ความเป็นผู้มี ระเบียบวินัย	- คำตอบของ นักเรียนแสดงถึง ความเป็นผู้มี ระเบียบวินัย	- ตอบคำถามได้ แต่ ไม่ชัดเจน

รูปแบบที่ ๓

บูรณาการค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ
กับการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้
จุดประสงค์ เพื่อ

- 1) ทำให้เข้าใจถึงแนวทางในการเขียนแผนบูรณาการค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ เข้ากับสาระการเรียนรู้
- 2) เข้าใจการนำค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ มาใช้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

รายวิชา ศ ๒๓๑๐๑ ศิลปะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ประเพณีวัฒนธรรมไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ประเพณีเข้าพรรษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เวลา ๕ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ทักษะศิลป์

- ศ ๑.๑ ม.๓/๗ สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์สื่อความหมายเป็นเรื่องราว โดยประยุกต์ใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบ
- ศ ๑.๑ ม.๓/๘ วิเคราะห์และอภิปรายรูปแบบเนื้อหาและคุณค่าในงานทัศนศิลป์
- ศ ๑.๒ ม.๓/๑ ศึกษาและอภิปรายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม

สาระที่ ๒ ดนตรี

- ศ ๒.๑ ม.๓/๔ อธิบายเหตุผลในการเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบดนตรีในการสร้างสรรค์งานดนตรีของตนเอง
- ศ ๒.๑ ม.๓/๗ นำเสนอหรือจัดการแสดงดนตรี
- ศ ๒.๒ ม.๓/๑ บรรยายวิวัฒนาการของดนตรีแต่ละยุคสมัย

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

- ศ ๓.๑ ม.๓/๓ มีทักษะในการใช้ความคิดในการพัฒนารูปแบบการแสดง
- ศ ๓.๑ ม.๓/๔ มีทักษะในการแปลความและการสื่อสารผ่านการแสดง
- ศ ๓.๑ ม.๓/๖ ร่วมจัดงานการแสดงในบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ
- ศ ๓.๒ ม.๓/๒ อธิบายความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครในชีวิตประจำวัน
- ศ ๓.๒ ม.๓/๓ แสดงความคิดเห็นในการอนุรักษ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ประเพณีเข้าพรรษา เป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันหนึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศิลปวัฒนธรรมของไทย ทั้งงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น กิจกรรมดนตรี รวมทั้งการแสดงออกทางนาฏศิลป์อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ที่ควรดำรงสืบทอดและอนุรักษ์ไว้ซึ่งความเป็นไทย

๓. สาระการเรียนรู้

- ๓.๑ ประเพณีเข้าพรรษา
- ๓.๒ ลวดลายศิลปะของไทย/การแกะสลักเทียนพรรษา
- ๓.๓ วงดนตรี/เครื่องดนตรีพื้นบ้าน
- ๓.๔ การแสดง/นาฏศิลป์พื้นบ้าน

๔. ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

ข้อที่ ๕ รักษาวัฒนธรรมประเพณีอันงดงาม

ตัวชี้วัดที่ ๕.๔ สืบทอดประเพณีวัฒนธรรมไทยได้อย่างถูกต้อง

๕. วัตถุประสงค์

- 5.1 บอก/อธิบายงานทัศนศิลป์ที่เกี่ยวกับประเพณีเข้าพรรษาได้
- 5.2 สร้างงานทัศนศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับประเพณีเข้าพรรษาได้ถูกต้อง
- ๕.๓ บอกวงดนตรีและเครื่องดนตรีที่ใช้ในประเพณีเข้าพรรษาได้ถูกต้องและเหมาะสม
- ๕.๔ ปฏิบัติการแสดงนาฏศิลป์ที่ใช้ในประเพณีเข้าพรรษาได้อย่างเหมาะสม
- ๕.๕ เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณี วัฒนธรรมไทย

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

(สาระที่ ๑ ทัศนศิลป์) ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องวัฒนธรรมประเพณีของไทย และศิลปะที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม/ประเพณีของไทย พร้อมยกตัวอย่างรูปภาพประกอบ

ขั้นสอน

๑. ครูให้นักเรียนดูวิดิทัศน์เกี่ยวกับประเพณีเข้าพรรษา และให้นักเรียนร่วมกันระดมความคิดเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่ใช้ในประเพณีเข้าพรรษา
๒. แบ่งกลุ่มนักเรียนศึกษาประวัติการกำเนิดลอยกระทงและวิเคราะห์ลอยกระทงที่ใช้ในการแกะสลักเทียนพรรษา การสร้างงานศิลปะและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแกะสลักเทียนพรรษา
๓. นักเรียนนำเสนอผลการศึกษาลอยกระทงในงานศิลปะและลอยกระทงที่ใช้ในการแกะสลักเทียนพรรษา

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประวัติการกำเนิดลอยกระทงและลอยกระทงที่ใช้ในการแกะสลักเทียนพรรษา การสร้างงานศิลปะและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแกะสลักเทียนพรรษา

(สาระที่ ๑ ทัศนศิลป์) ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูและนักเรียนทบทวนบทเรียนเกี่ยวกับประวัติการกำเนิดลอยกระทงและลอยกระทงที่ใช้ในการแกะสลักเทียนพรรษา การสร้างงานศิลปะและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแกะสลักเทียนพรรษาพร้อมยกตัวอย่างรูปภาพประกอบ

ขั้นสอน

๑. ครูสาธิตการเขียนลาย “กระจังตาอ้อย” ซึ่งเป็นลายพื้นฐานที่สามารถนำมาฝึกเขียนลายเพื่อนำไปปฏิบัติการแกะสลักดินน้ำมัน/เทียนได้
๒. นักเรียนปฏิบัติการเขียนลาย “กระจังตาอ้อย” ตามแบบใบงานที่มอบให้
๓. นักเรียนปฏิบัติการแกะสลักดินน้ำมัน/เทียน โดยนำลอยกระทงไทยอื่นๆมาประยุกต์ใช้

ขั้นสรุป

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคุณค่าและความงามของศิลปะลอยกระทงของศิลปวัฒนธรรมไทย
๒. ประเมินผลงานการเขียนลาย “กระจังตาอ้อย”
๓. ประเมินผลงานการแกะสลักดินน้ำมัน/เทียน

(สาระที่ ๒ ดนตรี) ชั่วโมงที่ ๓**ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน**

ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องดนตรีที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม/ประเพณีของไทยพร้อมยกตัวอย่างรูปภาพประกอบ

ขั้นสอน

๑. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอที่เกี่ยวกับประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา และให้นักเรียนร่วมกันระดมความคิดเกี่ยวกับดนตรีที่ใช้ในประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา และดนตรีพื้นบ้านของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๒. แบ่งกลุ่มนักเรียนศึกษาดนตรีที่ใช้ในการแห่เทียนเข้าพรรษา และเลือกเพลงมาใช้ประกอบการแสดงที่เหมาะสม

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการศึกษา

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปดนตรีพื้นบ้านของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดนตรีที่ใช้ในการแห่เทียนเข้าพรรษา และเพลงประกอบการแสดงที่เหมาะสม

(สาระที่ ๓ นาฏศิลป์) ชั่วโมงที่ ๔**ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน**

ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องวัฒนธรรมประเพณีของไทย และศิลปะการแสดงที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม/ประเพณีของไทยพร้อมยกตัวอย่างรูปภาพประกอบ

ขั้นสอน

๑. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอที่เกี่ยวกับประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา และให้นักเรียนร่วมกันระดมความคิดเกี่ยวกับศิลปะการแสดง/นาฏศิลป์ที่ใช้ในประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา และนาฏศิลป์พื้นบ้านของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๒. แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มเดิมจากชั่วโมงที่ ๓ ศึกษาศิลปะการแสดง/นาฏศิลป์ที่ใช้ในประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา และเลือกการแสดงที่เหมาะสมกับประเพณีแห่เทียนพรรษาและดนตรี/เพลงที่เลือกจากชั่วโมงที่ ๓

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลที่ได้จากการศึกษา การแสดงและดนตรี/เพลงประกอบการแสดงที่จะนำมาใช้ในประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา

ขั้นสรุป

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปศิลปะการแสดง/นาฏศิลป์ที่ใช้ในประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา

๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปศึกษาการปฏิบัติทำทางประกอบการแสดงเพิ่มเติมจากการระดมความคิดเห็นในกลุ่ม โดยศึกษาจากสื่อการเรียนรู้อื่นๆ เช่น สื่อวิดีโอ สื่อดนตรี สื่ออินเทอร์เน็ต youtube เป็นต้น

(สาระที่ ๓ นาฏศิลป์) ชั่วโมงที่ ๕

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนดูวิดีโอที่บันทึกการแสดงนาฏศิลป์ที่ใช้ในประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา

ขั้นสอน

๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกปฏิบัติการแสดงท่าทาง/นาฏศิลป์ประกอบเพลงที่ใช้ในประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา โดยครูเป็นที่ปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะในการฝึกปฏิบัติท่าทางที่ถูกต้อง

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอการแสดงท่าทาง/นาฏศิลป์ประกอบเพลงที่ใช้ในประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา

ขั้นสรุป

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันวิพากษ์วิจารณ์ผลงานการแสดงของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการแสดงนาฏศิลป์ในประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาที่เหมาะสม

๗. การะงาน/ชิ้นงาน

๗.๑ การวาดภาพลายกระจิงตาอ้อย

๗.๒ การแกะสลักดินน้ำมัน/เทียน

๗.๓ การแสดงท่าทาง/นาฏศิลป์ประกอบเพลง

๘. สื่อการเรียนรู้

๘.๑ รูปภาพเกี่ยวกับประเพณีเข้าพรรษา การแกะสลักเทียนพรรษา วงดนตรี/เครื่องดนตรี การแสดง/นาฏศิลป์
 ที่บ้าน

๘.๒ วิดีทัศน์เกี่ยวกับประเพณีเข้าพรรษา/การแห่เทียนเข้าพรรษา ดนตรีที่บ้าน และการแสดง/นาฏศิลป์ที่บ้าน
 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๘.๓ ใบความรู้เกี่ยวกับประเพณีเข้าพรรษา ลวดลายศิลปะของไทย ดนตรีที่บ้าน และการแสดง/นาฏศิลป์ที่บ้าน
 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๙. การวัดผลประเมินผล

๙.๑ การสังเกตพฤติกรรม การทำกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน

๙.๒ ประเมินผลงานจากกิจกรรม

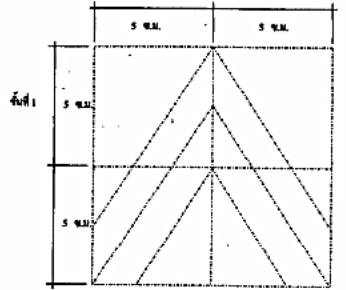
- การวาดภาพลายกระจิงตาอ้อย

- การแกะสลักดินน้ำมัน/เทียน

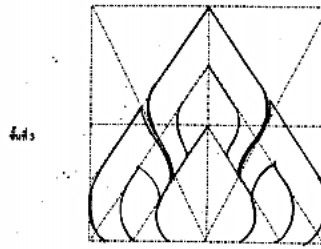
- การแสดงท่าทาง/นาฏศิลป์ประกอบเพลง

ใบงานที่ ๑ การเขียนลายกระจังตาอ้อย

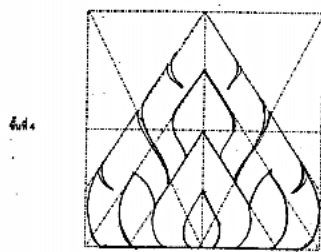
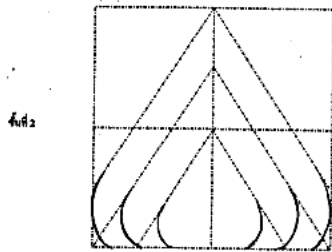
ให้นักเรียนเขียนลายกระจังตาอ้อยตามแบบที่กำหนดมาให้ โดยเขียนภาพเส้นรอบนอกของลายก่อนแล้วค่อยใส่รายละเอียดของตัวลายหลังจากนั้นเน้นเส้นรอบนอกด้วยดินสอ ๒B

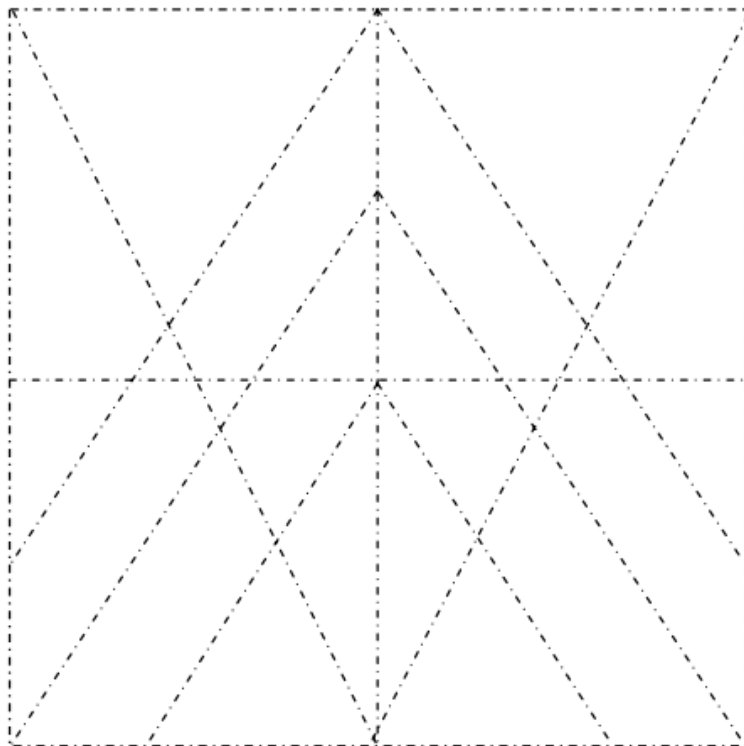
ขั้นตอนการเขียนรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส 4 รูป และรูปสามเหลี่ยมขึ้นกับ 3 รูป ความกว้างของกระดาษที่กรีดมาไว้ มีขนาดยาว 10 ซม.

เขียนภาพเส้นรอบนอกของลายก่อนแล้วค่อยใส่รายละเอียดของตัวลาย หลังจากนั้นเน้นเส้นรอบนอกด้วยดินสอ 2B

ขั้นตอนการเขียนรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส 4 รูป และรูปสามเหลี่ยมขึ้นกับ 3 รูป ความกว้างของกระดาษที่กรีดมาไว้ มีขนาดยาว 10 ซม.

ใบงานที่ ๒

การสร้างงานทัศนศิลป์เกี่ยวกับประเพณีเข้าพรรษา

ให้นักเรียนแกะสลักดินน้ำมันหรือเทียน โดยสร้างสรรค์ผลงานที่เกิดจากลวดลายของไทยที่นักเรียนได้ศึกษามา ๑ ชิ้นงาน พร้อมทั้งเขียนอธิบายผลงานตามหัวข้อที่กำหนดให้

ตัวอย่างชิ้นงาน

๑. วัสดุที่ใช้แกะสลัก คือ.....
๒. อุปกรณ์ที่ใช้แกะสลัก คือ.....
๓. ลักษณะลวดลายไทยที่แกะสลัก คือ.....
๔. คุณค่าของลวดลายไทยที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ คือ.....
๕. วิธีการสืบทอด/อนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมไทยของนักเรียน คือ.....
๖. ความรู้สึกที่มีต่อผลงาน พอใจมาก พอใจ ไม่พอใจ
 เพราะ.....

ใบงานที่ ๓

การแสดงท่าทาง/นาฏศิลป์ประกอบเพลงในประเพณีเข้าพรรษา

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๘-๑๐ คน จากนั้นเลือกเพลงและฝึกปฏิบัติการแสดงท่าทางหรือนาฏศิลป์ที่เหมาะสมกับประเพณีเข้าพรรษา มา ๑ ชุดการแสดง พร้อมทั้งนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ชื่อชุดการแสดง.....

รายชื่อสมาชิก

๑.....	เลขที่.....	ชั้น.....
๒.....	เลขที่.....	ชั้น.....
๓.....	เลขที่.....	ชั้น.....
๔.....	เลขที่.....	ชั้น.....
๕.....	เลขที่.....	ชั้น.....
๖.....	เลขที่.....	ชั้น.....
๗.....	เลขที่.....	ชั้น.....
๘.....	เลขที่.....	ชั้น.....
๙.....	เลขที่.....	ชั้น.....
๑๐.....	เลขที่.....	ชั้น.....

๑. วงดนตรีที่ใช้.....

๒. เครื่องดนตรี ประกอบด้วย.....

.....

๓. ลักษณะการแสดง

.....

๔. คุณค่าของดนตรีและนาฏศิลป์ที่มีต่อประเพณี/วัฒนธรรมไทย

.....

๕. วิธีการสืบทอด/อนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมไทยของนักเรียน

.....

๖. ความรู้สึกที่มีต่อผลงาน พอใจมาก พอใจ ไม่พอใจ

เพราะ.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนลายกระจิงอ้อย

ประเด็น	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
เส้น	คมชัด สม่ำเสมอและอ่อนช้อย	มีเพียง ๒ ใน ๓ ข้อของคุณภาพระดับคะแนน ๓	มีเพียง ๑ ใน ๓ ข้อของคุณภาพระดับคะแนน ๓
สัดส่วน	สัดส่วนถูกต้องทั้งตัวลายและภาพรวมของลาย	ถูกต้องเฉพาะตัวลายหรือภาพรวมของลายเท่านั้น	สัดส่วนไม่ถูกต้องทั้งตัวลายและภาพรวมของลาย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๕-๖	ดี
๓-๔	พอใช้
๑-๒	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

สรุป ผ่าน ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมินการสร้างงานทัศนศิลป์เกี่ยวกับประเพณีเข้าพรรษา

ประเด็น	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
ความประณีต สวยงาม	ลักษณะลีลา มี ความละเอียด สวยงามประณีต เหมาะสม กลมกลืน	ลักษณะลีลา มี ความละเอียด สวยงามเหมาะสม กลมกลืน	ลักษณะลีลา มี ความละเอียด เหมาะสม กลมกลืน	ลักษณะลีลา มี ความเหมาะสม
องค์ประกอบศิลป์	ผลงานสมบูรณ์ ตามองค์ประกอบ ศิลป์และมีรูปแบบ งานถูกต้องตาม หลักการของศิลปะ ไทย	ผลงานมีรูปแบบ ถูกต้องตามหลัก ศิลปะไทย แต่ไม่ สมบูรณ์ตาม องค์ประกอบ	ผลงานมีรูปแบบ ถูกต้องเป็นส่วนน้อย ตามองค์ประกอบ	ผลงานไม่สม บูรณ์
ความคิดสร้างสรรค์	ผลงานมีรูปแบบ เด่น แปลก ผสมผสานลวดลาย ไทยต่างๆตั้งแต่ ๓ ลายขึ้นไป และมี คุณค่าด้านความงาม ทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	ผลงานมีรูปแบบ เด่น แปลก ผสมผสานลวดลาย ไทย ๒ ลาย และมี คุณค่าทาง ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	ผลงานมีรูปแบบ คล้ายคลึงกับงาน ทัศนศิลป์ทั่วไป มีลวดลายไทย ๑ ลายและมีคุณค่าทาง ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	เป็นผลงาน เลียนแบบทั่วไป ไม่มีคุณค่าทาง ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๑-๑๒	ดีมาก
๙-๑๐	ดี
๗-๘	พอใช้
๑-๖	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

สรุป ผ่าน ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมินการแสดงท่าทาง/นาฏศิลป์ประกอบเพลงในประเพณีเข้าพรรษา

ประเด็น	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
การเคลื่อนไหว สอดคล้อง กับจังหวะเพลง	เคลื่อนไหวตรง ทำนองและจังหวะ ตลอดเพลง การแปร แถว หลากหลาย การแสดงอารมณ์ และความรู้สึก สอดคล้องกับจังหวะ เพลง	เคลื่อนไหวตรง ทำนองและจังหวะ ตลอดเพลงการ แปร แถวไม่ หลากหลาย การแสดงอารมณ์ และความรู้สึก สอดคล้องกับจังหวะ เพลง	เคลื่อนไหวตรง ทำนองและจังหวะ ไม่ตลอดเพลงการ แปรแถว ๒ รูปแบบ การแสดงอารมณ์ และความรู้สึก สอดคล้องกับจังหวะ เพลง	เคลื่อนไหวไม่ตรง ทำนองและ จังหวะ ไม่มีการ แปรแถว การ แสดงอารมณ์และ ความรู้สึก สอดคล้องกับ จังหวะเพลง
ความสวยงาม	มีลีลาท่าทาง สวยงาม สอดคล้อง ผสมกลมกลืนกับ ทำนองและจังหวะ	มีลีลาท่าทาง ผสมกลมกลืน เหมาะสมกับทำนอง และจังหวะ	ท่าทางผสมกลมกลืน เหมาะสมกับทำนอง และจังหวะ	ท่าทางเป็นไป ตามจังหวะ
ความคิดสร้างสรรค์	แปลก น่าสนใจ มีอุปกรณ์ประกอบ หลากหลายใช้ อุปกรณ์ได้ สอดคล้อง	น่าสนใจ มีอุปกรณ์ประกอบ บทเพลง ใช้อุปกรณ์ สอดคล้องกับ บทเพลง	น่าสนใจ มีอุปกรณ์ประกอบ บทเพลง แต่ใช้อุปกรณ์ ไม่สอดคล้อง กับบทเพลง	น่าสนใจ ไม่มีอุปกรณ์ ประกอบบทเพลง
ความกล้าแสดงออก	มีความมั่นใจในการ แสดงออกและ พร้อมที่จะแสดง ทันที	ท่าทางมั่นใจ แต่ขาดความพร้อม ในการแสดง	ท่าทางเคอะเขิน ไม่มั่นใจ	ขาดความมั่นใจ
ความร่วมมือ	ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจอย่างเต็ม ความสามารถใน การปฏิบัติงานจน สำเร็จและร่วม รับผิดชอบต่อ ความ ผิดพลาดที่ เกิดขึ้น	ร่วมคิดและร่วม ปฏิบัติงาน แต่ไม่ ร่วมแก้ปัญหาใน การทำงาน	ร่วมปฏิบัติงานตาม คำสั่งของกลุ่ม	ร่วมปฏิบัติงาน เป็นบางครั้ง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘-๒๐	ดีมาก
๑๕-๑๗	ดี
๑๒-๑๔	พอใช้
๙-๑๑	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

สรุป

 ผ่าน ไม่ผ่าน

รูปแบบที่ ๔

จัดทำโครงการ/กิจกรรม

ที่เสริมสร้างค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

จุดประสงค์ เพื่อ

- 1) เข้าใจในการออกแบบกิจกรรมในโรงเรียน ให้เกิดการส่งเสริมค่านิยมหลัก ๑๒ ประการกับนักเรียน
- 2) เข้าใจในการออกแบบโครงการในโรงเรียน ให้เกิดการส่งเสริมค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ กับนักเรียน

โครงการ หมายถึง กระบวนการทำงานที่ประกอบไปด้วยกิจกรรมหลายๆกิจกรรม ซึ่งมีการทำโครงการเป็นไปตามลำดับ โดยการทำงานจะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีการกำหนดระยะเวลาและงบประมาณที่จำกัด ในการดำเนินงานโครงการจะต้องมีผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อโครงการ มีหน้าที่ทำการบริหารงาน กิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปตามแผนงาน เหมาะสมกับเวลา และงบประมาณที่ตั้งไว้

การกำหนดโครงการ/กิจกรรมเป็นวิธีการหนึ่งที่จะส่งเสริมค่านิยม ๑๒ ประการ เพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

ตัวอย่าง **โครงการที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ**
โครงการ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

๑. หลักการและเหตุผล

การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เป็นการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะอ่าน เห็นความสำคัญของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน เกิดความมุ่งมั่นที่จะอ่าน และอ่านจนเป็นนิสัย ทั้งนี้ การอ่านหนังสือเป็นทักษะสำคัญทักษะหนึ่งในชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านหนังสือจะพัฒนาคุณภาพชีวิตได้เป็นอย่างดี การอ่านหนังสือจะสร้างความรู้ อารมณ์ จินตนาการ แลความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน การที่ผู้เรียนจะเกิดทักษะการอ่าน จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ทั้งครอบครัว โรงเรียนและชุมชน

ดังนั้นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน ครูควรออกแบบกิจกรรมให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการอ่าน รู้จักตั้งคำถามเมื่อเกิดความสงสัย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ด้วยวิธีการต่างๆ ตลอดจนมีการปรับปรุงและพัฒนาการอ่านของตนเองอย่างต่อเนื่อง

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อส่งเสริมและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เหมาะสมกับวัยและความพร้อมของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น
- ๒.๒ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง
- ๒.๓ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ “การใฝ่เรียนรู้” และค่านิยม “การใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม”

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เชิงปริมาณ

- ๑) นักเรียนทุกระดับชั้นได้รับการส่งเสริมและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน
- ๒) นักเรียนทุกระดับชั้นได้รับการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ “ความมีวินัยในตนเอง” และ “ใฝ่เรียนรู้”
- ๓) นักเรียนทุกระดับชั้นได้รับการส่งเสริมและพัฒนาค่านิยม “การใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม”

๓.๒ เชิงคุณภาพ

ผู้เรียนร้อยละ ๑๐๐ มีนิสัยรักการอ่าน มีวินัยในตนเอง และมีพฤติกรรมการใฝ่หาความรู้ และหมั่นศึกษาเล่าเรียน

๔. ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

๑. ครูชี้แจงจุดประสงค์ และมารยาทที่ดีในการอ่าน การฟัง การพูด และการเขียนทั้งในเรื่องของควมมีวินัยในตนเอง เกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ในการสืบค้นข้อมูลและการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ การตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบในการปฏิบัติกิจกรรม

๒. ผู้เรียนเลือกอ่านบทความที่ตนเองสนใจ หรือชื่นชอบ จากหนังสือ เอกสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ บทความจากอินเทอร์เน็ต (Internet) จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น

๒.๑ มุมประสบการณ์ของห้องเรียน

๒.๒ ห้องสมุดโรงเรียน/ชุมชน

๒.๓ ห้องสมุดประชาชน

๒.๔ สื่อเทคโนโลยี

๓. ผู้เรียนสรุปประเด็น ข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านในรูปของการเขียน หรือ ผังความคิด พร้อมกับตั้งประเด็นข้อคำถามจากเรื่องราวที่อ่าน เพื่อนำไปซักถาม และโต้ตอบกับเพื่อนๆ

๔. ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้สรุปข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันกับเพื่อนในชั้นเรียน โดยการซักถาม และการตอบคำถามของเพื่อน หรือ การตั้งคำถามให้เพื่อนตอบ ครูเป็นผู้คอยกระตุ้น หรือชี้แนะ พร้อมกับปรับปรุง/แก้ไข

๕. ผู้เรียนนำเสนอข้อมูลในรูปการเขียนเป็นความเรียง หรือ แผ่นพับ หรือ ผังความคิด ฯลฯ โดยมีเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๕.๑ ชื่อเรื่องที่อ่าน

๕.๒ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นที่ได้จากการอ่าน

๕.๓ สรุปข้อคิด ด้วยการอธิบายเชิงเปรียบเทียบ และระบุเหตุผลประกอบ

๕.๔ ระบุข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๖. ผู้เรียนเล่าเรื่องที่อ่านโดยสรุป ตั้งประเด็นคำถาม ตอบข้อซักถามเพื่อนนักเรียนชั้นต่างๆ ช่วงกิจกรรมหน้าเสาธง หรือกิจกรรมเสียงตามสายของโรงเรียน

๗. ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมข้อ ๒ - ๖

๕. การประเมินผล

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	วิธีวัด/ประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้
๑. ร้อยละของผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน	ตรวจบันทึกการอ่าน	แบบตรวจบันทึกการอ่าน
๒. ร้อยละของผู้เรียนมีวินัยในตนเอง	สังเกตพฤติกรรมการมีวินัยในตนเอง	แบบสังเกตพฤติกรรมการมีวินัยในตนเอง
๓. ร้อยละของผู้เรียนใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ๓.๑ ความตั้งใจเพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน ๓.๒ การแสวงหาความรู้ ทั้งในและนอกโรงเรียน	สังเกตพฤติกรรมการใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. โรงเรียนมีรูปแบบการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน
๒. ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน มีวินัยในตนเอง และใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ “นิสัยรักการอ่าน” และ “การมีวินัยในการอ่าน”

ประเด็นที่จะประเมิน	๑ (ผ่าน)	๒ (ดี)	๓ (ดีเยี่ยม)
นิสัยรักการอ่าน	มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องี่อ่าน จำนวน ๑ - ๒ เรื่องต่อเดือน	มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องี่อ่านจำนวน ๓ - ๔ เรื่องต่อเดือน	มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องี่อ่านมากกว่า ๔ เรื่องต่อเดือน
การมีวินัยในการอ่าน	๑. ปฏิบัติตามข้อตกลงของเพื่อน ครู ระเบียบการใช้ห้องสมุด/คอมพิวเตอร์ เพียง ๑ รายการ ๒. ส่งงานที่ได้รับมอบหมาย และส่งคืนหนังสือเพื่อน หรือครู หรือห้องสมุด แต่ไม่ตรงตามเวลานัดหมาย	๑. ปฏิบัติตามข้อตกลงของเพื่อน ครู ระเบียบการใช้ห้องสมุด/คอมพิวเตอร์ เพียง ๒ รายการ ๒. ส่งงานที่ได้รับมอบหมาย และส่งคืนหนังสือเพื่อน หรือครูหรือห้องสมุด ตรงตามเวลาข้อตกลง หรือนัดหมาย	๑. ปฏิบัติตามข้อตกลงของเพื่อน ครู ระเบียบการใช้ห้องสมุด/คอมพิวเตอร์ ๒. ส่งงานที่ได้รับมอบหมาย และส่งคืนหนังสือเพื่อน หรือครู หรือห้องสมุด ทันเวลาตามข้อตกลง หรือนัดหมาย ได้ประเด็นเดียว

เกณฑ์การประเมินค่านิยม

“ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน”

ประเด็นที่จะประเมิน	๑ (ผ่าน)	๒ (ดี)	๓ (ดีเยี่ยม)
ความตั้งใจ เพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน	มีความสนใจ ตั้งใจเรียน มีการซักถามเมื่อเกิดความสงสัย และมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้	มีความสนใจ ตั้งใจเรียน มีการซักถามเมื่อเกิดความสงสัย กระตือรือร้นในการเรียนรู้ และมีการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนๆ	มีความสนใจ ตั้งใจเรียน มีการซักถามเมื่อเกิดความสงสัย กระตือรือร้นในการเรียนรู้ มีการพัฒนาตนเอง และแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนๆ โดยวิธีการที่หลากหลาย
การแสวงหาความรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน	มีการศึกษาค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ๑ แหล่งเรียนรู้	มีการศึกษาค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ๒ แหล่งเรียนรู้	มีการศึกษาค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มากกว่า ๒ แหล่งเรียนรู้

โครงการ การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. หลักการและเหตุผล

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นแนวทางการดำเนินชีวิต เพื่อให้เกิดความพอมี พอกิน พอใช้ โดยใช้

หลักความพอประมาณ การคำนึงถึง การมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว โดยผ่านเงื่อนไขความรู้และคุณธรรมสู่ ๔ มิติ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม โครงการขับเคลื่อนเพื่อปลูกฝังให้เด็กได้รู้จักการใช้ชีวิต ที่พอเพียงเห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อและแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักสิ่งแวดลอมและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม และเอกลักษณ์ของความเป็นไทย โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน วัด ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้เด็กเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างสมดุล และยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 นักเรียน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข และ ๔ มิติ
- 2.2 นักเรียน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ทักษะ ปฏิบัติตน และดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข และ ๔ มิติ

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เชิงปริมาณ

๑) นักเรียน ทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม และน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่โรงเรียนจัดขึ้น นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓.๒ เชิงคุณภาพ

๑) นักเรียนปฏิบัติตามค่านิยม ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ ข้อ ๙ ข้อ ๘ ข้อ ๕ และ ข้อ ๒

๒) นักเรียนทุกคนเข้าใจและนำไปปฏิบัติในการดำรงชีวิตประจำวันได้ครอบคลุมทั้ง ๔ มิติ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม

๔. ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

๑. ครูชี้แจงจุดประสงค์หลักการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องของการปฏิบัติของหลักปรัชญา ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข หลักความพอประมาณ การมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกัน เงื่อนไข ความรู้ และคุณธรรม

๒. นักเรียนเลือกศึกษาค้นคว้าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากบทความที่ตนเองสนใจ จากหนังสือ เอกสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ฯ สิ่งตีพิมพ์ จากอินเทอร์เน็ต (Internet)

๓. นักเรียน สรุปรวบรวม ประเด็น ข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ศึกษาค้นคว้าหรือเรียนรู้ ในรูปของการเขียนหรือผังความคิด พร้อมทั้งตั้งประเด็นคำถามจากเรื่องราวที่ได้เรียนรู้หรือสืบค้นมา เพื่อนำไปซักถาม และนำไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ๆ

๔. นักเรียนนำข้อมูลที่ได้สรุปรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกับเพื่อนในห้องเรียน โดยการซักถามและตอบคำถามของเพื่อน ครูเป็นผู้คอยกระตุ้น พร้อมชี้แนะ

๕. นักเรียนนำเสนอข้อมูลในรูปของการเขียนเป็นความเรียงหรือแผนผัง หรือผังความคิด ฯลฯ โดยมีประเด็นต่าง เช่น สรุปข้อคิดเห็น ด้วยการอธิบายเชิงเปรียบเทียบและระบุเหตุผลประกอบ ระบุข้อคิดเห็นที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในช่วงกิจกรรมหน้าเสาธงหรือกิจกรรม เสี่ยงตามสายของโรงเรียน หรือ ในห้องเรียน

๗. นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมตาม ข้อ ๒-๖

๕. การประเมิน

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	วิธีวัด/ประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้
๑. ร้อยละของนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สังเกต/ทดสอบ	ข้อทดสอบ/แบบสังเกตพฤติกรรม
๒. ร้อยละของนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักของค่านิยม ๒.๑ ชื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม (ข้อ ๒) ๒.๒ รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม (ข้อ ๕) ๒.๓ มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย (ข้อ ๘) ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ ๒.๔ มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ (ข้อ ๙) ๒.๕ รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รู้จักอดออม (ข้อ ๑๒)	สังเกตพฤติกรรม ความประพฤติตรงตามจริงทั้งกาย วาจา ใจ ให้การช่วยเหลือผู้อื่น และสัจคม ยอมรับสภาพความยากลำบาก มีหลักการเพื่อเป็นแนวปฏิบัติ การเห็นคุณค่า และความสำคัญ มีความภาคภูมิใจ อนุรักษ์ สืบทอด วัฒนธรรมและประเพณีไทยอันดีงาม การปฏิบัติ ตาม ข้อ ต ก ล ง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย มีความเคารพต่อผู้ใหญ่ การน้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตให้มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความพอ ประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	แบบสังเกตพฤติกรรม

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	วิธีวัด/ประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้
๒.๖ มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลสมีความละเอียดเกรงกลัว ต่อบาปตามหลักของศาสนา (ข้อ ๑๑)	การปฏิบัติตนให้มีร่างกาย สมบูรณ์แข็งแรง และมีจิตใจที่ เข้มแข็ง ยึดมั่นหลักศาสนา โดยมีความละเอียด เกรงกลัวต่อบาป	
๒.๗ คำนึงถึงผลประโยชน์ ของส่วนรวมและของชาติ มากกว่าผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ ของตนเอง	การปฏิบัติตนโดยคำนึงถึง ผลประโยชน์ส่วนรวม รู้จักเสียสละ ประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม	

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ด้านเศรษฐกิจ

๑. นักเรียนรู้จักควบคุมใช้จ่ายของตนเอง ใช้จ่ายมีเหตุผล ใช้จ่ายพอประมาณ ใช้จ่ายประหยัด ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น ตามค่านิยม ข้อ ๑๐ ข้อ ๘ ข้อ ๙
๒. นักเรียนรู้จักออมเงิน เรียนรู้ ระบบฝากเงิน เรียนรู้ระบบออมเงิน เรียนรู้ระบบสหกรณ์ ตามค่านิยม ข้อ ๑๐ ข้อ ๙
๓. นักเรียนรู้จักสร้างรายได้ หรืออาชีพ สอดคล้องกับความต้องการ สอดคล้องกับสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรท้องถิ่น ตามค่านิยม ข้อ ๒ ข้อ ๑๒

ด้านสังคม

นักเรียนรู้จักช่วยเหลือสังคมหรือชุมชน ปลูกจิตสำนึกสาธารณะ ปลูกฝังความสามัคคี ความเสียสละ เผยแพร่องค์ความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามค่านิยม ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๒

ด้านสิ่งแวดล้อม

สร้างสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ ปลูกจิตสำนึกรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม ฟื้นฟูแหล่งเสื่อมโทรม ในท้องถิ่น ดูแลสถานที่ท่องเที่ยว ตามค่านิยม ข้อ ๑๐ ด้านวัฒนธรรม

ด้านวัฒนธรรม

สืบสานวัฒนธรรมไทย สร้างจ่านักอนุรักษ์ไทย รักบ้านเกิด ฟื้นฟูอนุรักษ์อาหารท้องถิ่น ดนตรีไทยและเพลงไทย โบราณสถานและโบราณวัตถุ ตามค่านิยม ข้อ ๑๑ ข้อ ๕

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ “การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ประเด็นที่จะประเมิน	๑ (ผ่าน)	๒ (ดี)	๓ (ดีเยี่ยม)
การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สามารถตอบคำถามตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไขได้	สามารถตอบคำถามตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข ได้ถูกต้อง และสามารถอธิบายเผยแพร่ให้คนอื่นเข้าใจ	สามารถตอบคำถามตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไขได้ถูกต้อง และสามารถอธิบายเผยแพร่ได้ คนอื่นเข้าใจ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**.
 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒**. กรุงเทพฯ: บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด.
 นาดยา ปิรันธนานนท์. “บทบาทของทฤษฎีการกระจำนัยมกับการศึกษา,” วารสารศาสตร์.
 ๑๑(๔) : ๓๔-๔๒ ; เมษายน-มิถุนายน, ๒๕๒๖.
- Krathwohl,D.R., Bloom, B.S.,& Masia, B.B. (๑๙๗๓). **Taxonomy of education objectives, the Classification of education goals**. Handbook II: Affective domain.
 New York: David McKay Co.,Inc.
- Raths, L, E, Harmin Merill and Simon Sidney B. **Values and Teaching**.
 Charles E. Merill Publishing Co, ๑๙๖๖.
- กิตติชัย สุธาสิโนบล เอกสารประกอบการบรรยายโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดแนวทางการ
 พัฒนาและเมินค่านิยมหลักของเด็กไทย ๑๒ ประการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน